WASHINGTON DC 200
NEWS CTT
DRAUGAS, CHI. IL 60629

THE LIBRARY OF CONGRESS GRATIS
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON, D.C. 20029 N

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: (312) 585-9500

Vol. LXVIII Kaina 15 c. TREČIADIENIS — WEDNESDAY, LAPKRITIS — NOVEMBER 13, 1974 Nr. 265

Lietuvių šauksmas iš Gudijos

Kai norima greičiau surusinti

Nei vienos lietuviškos mokyklos, nei laikraščio, nei leidimo atvykti etnografinei ekspedicijai

10

(Tęsinys iš vakar dienos)

Analogiško turinio pareiškimą įteikė Pelesos apylinkės lietuviškų kaimų gyventojai.

Pareiškimų tekstai kultūros ministrui, drg. Sniečkui ir Vilniaus universiteto rektoriui čia nededami, nes jie liečia tuos pačius klausimus, kurie išdėstyti gervėtiškių pareiškime.

Atskirai prof. T. Ivanauskas išsiuntinėjo pareiškimą švietimo ministrui, "Tiesai" ir "Gimtajam Kaštui". Nei "Tiesa", nei "Gimtasis Kraštas" jo pareiškimo neįdėjo. Ne tik pareiškimo, bet net trumpos žinutės neįdėjo, nors abiejų minimų laikraščių redakcijoms buvo gerai žinoma, kur ir kokiu tikslu lankėsi Baltarusijos TSR lietuvių delegacijos.

Štai prof. T. Ivanausko pareiškimo tekstas (sutrumpintas).

... Džiugu, kad į J. Kasčio pagalbos šauksmą tuoj pat jautriai atsiliepė Lietuvos švietimo ministras... Šia proga norėčiau iškelti vieną skaudžią problemą. Kaip yra žinoma, nustatant Lietuvos TSR rytų sienas, už jų liko nemaži lietuvių gyvenami plotai. Tai Gervėčių, Pelesos, Apso ir kitos apylinkės, kuriose Lenkijos valdymo metais gyveno apie 50 tūkst. lietuvių ir turėjo lietuviškas mokyklas, vaikų darželius, klubus - skaityklas. Dabar šių apylinkių lietuviai neturi nė vienos lietuviškos mokyklos, net pradinės, ir jokių kultūrinių įstaigų. Vietinių lietuvių kultūriniais reikalais Baltarusijos vyriausybė ne tik nesirūpina, bet, priešingai, stengiasi šį kraštą kuo greičiausiai surusinti ir tuo tikslu panaudoja tautinę diskriminaciją. Kadangi tai yra ir mano gimtasis kraštas, mano viengenčiai ir giminės dažnai rašo man nusiskundimus, prašydami juos užstoti. Lietuvoje yra šimtai lenkiškų ir rusiškų mokyklų. Kodėl gi lietuviai taip nuskriausti Baltarusijoje? Ar dėl to, kad esame maža tauta?

Vietos lietuviai labai daug kartų kreipėsi į Baltarusijos valdžios organus lietuviškų mokyklų reikalu. Deja, ligi šiol prašymai liko be jokių rezultatų. Maža to, vietos lietuviai nusiskundžia, kad tuos pareiškimus Baltarusijos vyriausybė persiųsdavo vietiniams valdžios organams. Jie gi ne tik sužlugdydavo reikalą, neduodami pareiškimams reikiamos eigos, bet dargi gąsdindavo ir grasindavo tiems, kurie juos pasirašydavo, demonstratyviai rodė ir rodo savo nemalonę ir galią.

... Pirmoje eilėje Švietimo ministerija galėtų atkreipti dėmesį į teisėtą Baltarusijos lietuvių troškimą mokytis gimtąja kalba. Švietimo ministerija galėtų tartis su atitinkamais Baltarusijos TSR. organais, remdamasi dėsniu, kad tiek Lietuvos TSR (čia veikia daug rusiškų ir lenkiškų mokyklų), tiek Baltarusijos TSR su stambia lietuvių mažuma, yra privaloma Tarybos Sąjungos konstitucija (121 str.).

(Prof. T. Ivanauskas)

Švietimo ministeris Gedvilas ir Kultūros ministro pavaduotojas Jakelaitis bei Vilniaus universiteto rektorius delegacijas maloniai priėmė ir pažadėjo padėti. Bet pažadais viskas ir baigėsi. Baltarusijos TSR lietuvių padėtis nė kiek nepagerėjo. Lietuviškų mokyklų Baltarusijoje kaip nebuvo, taip ir nėra. Mokyklų Baltarusijoje atidarymo klausimas formaliai yra Minsko žinioje, o faktinai visus klausimus sprendžia Maskva. Žinoma, mūsiškiai galėtų veikti, įtikinėti Minsko ar Maskvos valdžios organus, bet vargu ar jie to imsis, bijodami rizikos (gali kliūti už "nacionalizmą"). Kitais, ne mokyklų reikalais — spaudos, kultūrinio bendravimo ir t.t. — Lietuvos tarybiniai organai galėtų daug padėti Baltarusijos lietuviams, bet jie to nesiima, bijodami būti apkaltinti tuo pačiu "nacionalizmu".

Praėjus metams po delegacijų lankymosi Lietuvoje, Baltarusijos lietuvių padėtis ne tik nepagerėjo, bet dar pablogėjo: persekiojamas lietuviškos spaudos užsakymas, neleista vykti etnografinei ekspedicijai į Pelesos kraštą, neleidžiama meninei saviveiklai iš Lietuvos vykti į Baltarusiją, trukdomos ekskursijos. (E.)

11 mil. dolerių nukentėjusiems

KAWASAKI, Japonija. — 43 to miesto firmos sumokės 11 milijonų dolerių kompensacijos 2,000 asmenų, nukentėjusių dėl oro užteršimo ir viso to, kas iš to seka. Šeimoms tų, kurie dėl blogo oro numirė, bus išmokėta iki 40,000 dol. Jeigu mirtis buvo netiesiogine priežastimi, bus sumokėta po 20,000 dol., susirgusiems nuo 3,333 iki 8,333 dolerių.

Teroristai V. Vokietijos miestuose

BONNA. — Vakarų Vokietija paskyrė 20,000 dolerių vertės atlyginimą tam, kas padės surasti Vakarų Berlyno vyr. teisėjo žudikus. Teisėjas Guenter von Drenkmann buvo nušautas sekmadienį, spėjama, miesto anarchistų Baader-Meinhof grupės. Teroristai pažadėjo keršyti už vieno savo nario mirtį. Vienas jų, Hoger Meins, kalėjime buvo paskelbęs bado streiką ir po dviejų mėnesių badavimo mirė. Dar kiti keturi irgi streikuoja, ir kalėjimo administracija pradėjo dirbtinai maitinti.

BERLYNAS. — Dėl Hoger Meins mirties Vakarų Berlyne buvo surengtos demonstracijos. 5,000 demonstrantų šaukė, kad tas teroristas buvo auka Bonnos režimo. Policija turėjo panaudoti ir ašarines dujas, kol sutvarkė maištaujančius demonstrantus. 26 policininkai buvo sužeisti.

BERLYNAS. — Jugoslavijos Tito atvyko į Rytų Vokietiją ir svečiuosis tris dienas.

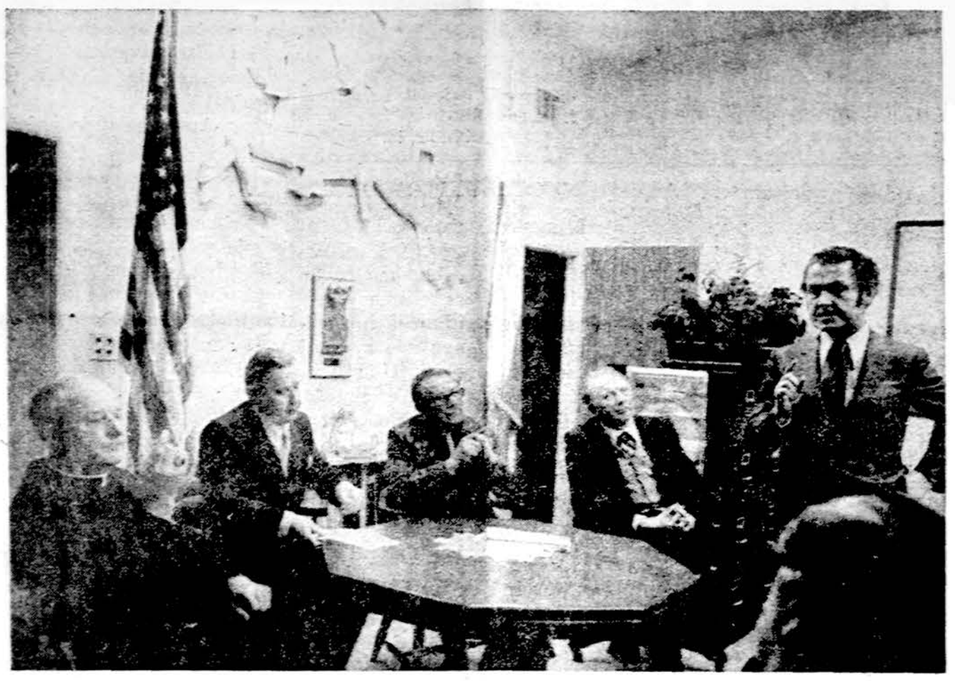

Visuomenės ir spaudos atstovų pasitarime Simui Kudirkai sutikti. Prie prezidiumo stalo: vysk. V. Brizgys, Altos pirmininkas dr. K. Bobelis, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkas inž. Br. Nainys, kun. A. Trakis, Lietuvių Fondo valdybos pirmininkas dr. A. Razma. (P. Maletos nuotr.)

Angliakasių streikas prasidėjo

WASHINGTONAS. — Angliakasių streikas prasidėjo vakar. Naujo kontrakto dar nepavyko sudaryti. Tuo reikalu derybos tebevyksta ir tikimasi iki savaitės galo susitarti. Nesutarta ne dėl atlyginimo, bet svarbiausia dėl darbo sąlygų, draudimo ir saugumo priemonių. Kontraktą pasirašius, dar turės praeiti nuo 10 iki 14 dienų, kol jis bus ratifikuotas ir streikas pasibaigs. Viena savaitė streiko Amerikos ekonomijai kainuos apie 3 bil. dolerių nuostolių. Pirmoji eilėj sustos traukiniai, išvežioją anglis, ir dėl to bus atleista daug geležinkeliečių. Jei ilgiau užsitęstų streikas, nukentės pramonė. Pramonė ilgesniam streikui nėra paruošta, anglių atsargos visur labai mažos.

Riaušės Izraely tebevyksta

TEL AVIV. — Šiame mieste riaušės ir langų daužymas vyko ir antrą dieną iš eilės, protestuojant dėl kainų pakėlimo ir piniginio vieneto nuvertinimo. Izraelio svaras nuvertintas daugiau nei pradžioje skelbta, apie 43 procentus. Kainų pakėlimas vidutiniškai siekia 17 proc. Tų priemonių vyriausybė buvo priversta griebtis, kai infliacija pasiekė 34 procentus. Ministeris pirmininkas Yitzak Rabin per radiją įspėjo tautiečius, kad reikės diržą dar labiau susiveržti ir, gal būt, griebtis dar kietesnių priemonių.

NĖRA PAGRINDO PASITIKĖTI SOVIETŲ ŽODŽIAIS

Kietas sen. Mondale žodis

MASKVA. — Sen. Walter Mondale (dem., Wisc.), galimas prezidentinis kandidatas, lankydamasis Maskvoje, kalbėjo sovietų Amerikos institute. Jis parodė savo susirūpinimą naujais sovietų ginklų demonstravimais, kuriais galima sugriauti viską, kas buvo iki šiol pasiekta — pasitikėjimą, prekybą, atlyžimą. "Kai sovietai išbandė naujas raketas su daugeliu galvučių (MIRV), kyla klausimas, kokioj tarptautinėj atmosferoj Sovietų Sąjunga planuoja gyventi", — klausė Mondale. Siekiant strateginio pirmavimo, pasėjama nepasitikėjimo dvasia, įtempimas nuo to negali mažėti.

Mondale Maskvoj vieši kaip Aukščiausios Tarybos svečias, o jų Amerikos institutas yra mokslinė organizacija studijuoti Amerikos gyvenimą. Kad ji kvietė Kremliaus vadai, reikia suprasti noru ją iš arčiau pažinti, juk, gal būt, jis bus kada prezidentu. Senatorius bus visur kviečiamas ir laukiamas.

Tuo pačiu metu Maskvoj vieši ir kitas sentorius, James Buckley (konserv.-resp., N. Y.), bet jam jokio dėmesio neskiriama. To senatoriaus sovietai nemėgsta, žino jį esantį dideliu komunizmo priešu ir disidentų draugu. Juk jis tik atvykęs rado kelią pas Andrejų Sacharovą ir kalbėjo apie reikalą daugiau išleisti emigrantų, ne tik žydų, bet ir pabaltiečių, vokiečių, armėnų ir kitų.

PARYŽIUS. — Kai buvo švenčiama I pasaulinio karo pabaiga, lapkričio 11, Paryžiuje prie Triumfo arkos ir Nežinomojo Kareivio kapo vyko tradicinės iškilmės, padėtas vainikas, grojamas himnas — Marseljetė. Tik prancūzų kariai veteranai buvo gerokai nepatenkinti, kai pirmą kartą Marseljetė buvo sugrota be visų karinių priedų — būgnų, trimitų ir kito triukšmo. Tai prezidento Giscard pageidavimas, mažiau pompos ir iškilmingumo, ramiau ir gražiau.

Cigaretės — mirties šmėkla. Tokia propaganda prieš rūkymą pradėta Vakarų Vokietijoj

Nepaprastos saugumo priemonės

NEW YORK. — New Yorko miestui didelis uždavinys užtikrinti saugumą pačiam pavojingiausiam arabui, Yassir Arafatui. Tik kai 1960 Jungtines Tautas lankė Nikita Chruščiovas ir Fidel Castro, prireikė tokių nepaprastų priemonių. Jungtinių Tautų būstinė panaši į karinę stovyklą. Šimtai miesto policijos ir slaptosios tarnybos vyrų sukinėjs ir apalink JT, ir Waldorf - Astoria Towers, kur jo delegacija sustojo.

Arafatas su pirmais Palestinos išlaisvinimo organizacijos atstovais neatvyko. Pakelėj sustojo Alžire, o New Yorke turėjo būti arba vakar vakare, ar tik šiandien rytą. Jo atvykimas laikomas paslapty.

Prie JT ir viešbučio žydai rengia nuolatines demonstracijas, kiti prisirakina prie tvoros, ant grindinio papila gyvulių kraujo, šaukia: "Palestiniečiai žmogžudžiai" ir t. t.

MASKVA. — Sovietų spaudoj nepaskelbta, bet jau žinoma, kad kitą savaitę į Maskvą atvyksta Irano šachas Reza Pahlevi. Tass, paruošdamas opiniją, vakar jau kalbėjo apie "vis didėjančią sovietų - Irano draugystę".

FORDAS LAUKIAMAS JAPONIJOJ

WASHINGTONAS. — "Chicago Daily News" rašo, jog respublikonų ir Kongreso sluoksniuose jaučiamas nerimas, kad, nesant respublikono viceprezidento, neatsargu Fordui leistis į tokią didelę kelionę — Japoniją, Pietų Korėją ir Vladivostoką. Jeigu atsitiktų kokia nelaimė, prezidento pareigas perimtų demokratas Carl Albert. Fordas buvo įtaigojamas kelionę atidėti iki Rockefelleris bus patvirtintas, bet jis siūlymą atmetė. Japonijoj ir P. Korėjoj Fordo dienomis laukiama didelių demonstracijų ir gal riaušių.

Motyvuojant, kad kelionę reikėtų atidėti arba visai nevykti, primenama, kad japonų premjeras Tanaka savo poste vos vos laikosi, ir nėra prasmės jo poziciją stiprinti. Priešingai sakoma, kurie remia kelionę: jeigu Tanaka ir neatsilaikys, bus nuverstas, bet bus didelis prestižas liberalų partijai, ir būsimuosiuose rinkimuose jie vėl laimės, o jų laimėjimo Amerika laukia. Japonų liberalai veda proamerikietišką politiką.

Japonijoje paskutinėmis dienomis jaučiama lyg ir tam tikras atslūgimas, susilaikymas nuo ginčų, dėmesys skiriamas pasiruošimui Fordą sutikti. Opozicinės partijos sulaikė savo priešinimąsi prezidento vizitui. Kairiosios partijos — socialistai ir komunistai, savo žadėtas demonstracijas Fordo dienomis vis vien ruoš, bet prižada, kad nebus jokių fizinių veiksmų, demonstracijos žadamos "kultūringos".

Fordas Japonijoje bus ateinantį pirmadienį.

Nereikia galvoti apie pasaulio pakeitimą

WASHINGTONAS. — Henry Kissingeris kritikuoja ir savo departamentą, sakydamas, kad reikia atsisakyti noro pakeisti pasaulį, bet imtis kietos, šaltakraujiškos politikos. Įspėjo savo bendradarbius, kad prieš akis stovi patys didžiausi pavojai, kada kokius Amerika yra patyrusi, ir kad nereikia pamesti galvų.

Kariuomenė saugo mokyklas

BUENOS AIRES. — Prezidentienė Isabel Peronienė įsakė kariuomenei saugoti mokyklas. Tėvai bijo vaikus išleisti iš namų jau visą savaitę. Teroristai nuolat grasina, kad jie pradės dėti bombas ir prie mokyklų, o mokytojus šaudyti.

Isabelita Peronienė, Argentinos prezidentienė, su politiniu patarėju Lopez Rega

LUANDA, Angola. — Šioje Portugalijos kolonijoje susipešė dvi juodųjų grupės, ir mažiausiai 48 žmonės buvo užmušti, o sužeistųjų apie 100.

ROMA. — Italijos vyriausybė, norėdama apraminti streikuojančius ir besirengiančius tai daryti, pragyvenimui išlyginti atlyginimus pakėlė 15 procentų, bet unijos vistiek dar nepatenkintos, infliacijos padarytų nuostolių nepadengia.

LONG BEACH, Cal. — Richard Nixonas jau nebelaikomas dideliu ligoniu ir šios savaitės pabaigoje galės grįžti į namus, į San Clemente.

SANTIAGO. — Čilės karinė vyriausybė paskelbė sąrašą 100 politinių kalinių, kuriuos žada paleisti iš kalėjimo.

Ok. Lietuvoje mirė kan. J. Stankevičius

OK. LIETUVA. — Lapkričio 3 d. netikėtai Kaune mirė kan. dr. Juozas Stankevičius, bolševikiniu metu ilgai buvęs Kauno arkivyskupijos, Vilkaviškio ir Kaišiadorių vyskupijų valdytojas.

Velionis buvo gimęs 1903 m. kovo 19 d. Žardelių km., Griškabūdžio vls., Šakių apskr. Mokėsi Gražiškiuose, Kudirkos Naumiestyje, Kretingoje ir Breslau, Vokietijoje. Baigęs Kauno kunigų seminariją, kunigu įšventintas 1930 m. birželio 14 d. Nepriklausomybės laikais ėjo įvairias pareigas — buvo "Mūsų Laikraščio" redaktorius, Širdiečių vienuolyno kapelionas, Aušros merg. gimnazijos kapelionas. Yra išleidęs gimnazijoms tikybos vadovėlių, parašęs nemažai religinio turinio knygų, bendradarbiavęs "Tiesos Kelyje", "Ryte", "XX amžiuje" ir kituose laikraščiuose bei žurnaluose. Pastaruoju metu kaip pensininkas dirbo vienoj Kauno parapijoj.

Boikoto dar neatšauks

QUITO, Ekvadoras. — Amerikos valstybių organizacijos konferencija dar nelšsprendė klausimo, ką daryti su Kuba. Privačiuose pasikalbėjimuose buvo pareikšta, kad boikoto nuėmimui priešinsis Amerika, Brazilija, Guatemala ir Haiti, o Argentinos atstovas pataré konferenecją atidėti. Iki to laiko turėtų įvykti dar vienas hemisferos užsienio reikalų ministerių susitikimas.

Balsuojant dėl boikoto nuėmimo, 12 balsų buvo "už", 3 "prieš" ir 6 susilaikė. Amerika buvo tarp susilaikiusių. Siūlymas laikomas atmestu, nes reikėjo dviejų trečdalių "už".

KALENDORIUS

Lapkričio 13: šv. Stanislovas Kostka, šv. Pranciška, Narvydas, Grožilė.

Lapkričio 14: šv. Jukundas, šv. Veneranda, Ramantas, Saulenė.

Saulė teka 6:36, leidžias 4:33.

ORAS

Daugiausia apsiniaukę, galimas smulkus lietus, vėsoka, apie 40 laipsnių.

SKAUTYBĖS kelias

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKIŲ-KŲ RAMOVĖ
Redaguoja ps. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, Illinois 60629

LITUANICOS TUNTO SUKAKTUVINIS VAKARAS

Gausiausias ir stipriausias šiuo metu laisvajame pasaulyje veikiąs LS Brolijos "Lituanicos" tuntas Chicagoje įvairiais įvykiais prasmingai atžymėjo savo 25-kių metų veiklos sukaktį. Baigiantis sukaktuviniams metams, š. m. lapkričio 9 d., Jaunimo centro didžiojoje salėje įvyko puošnus, didelį skaičių tunto darbuotojų, tėvų ir svečių sutraukęs vakaras. Visa vakaro rengimo našta atiteko daugumoje tėvų komitetams, vadovaujamiems nenuilstančios pirmininkės p. Valerijos Grigolienės. Įdomius salės ir scenos papuošimus sukaktuviniais ženklais atliko skautininkai Liudas Ramanauskas ir Vytautas Balzaras. Susirinkusius svečius maloniai aptarnavo vikrios Nerijos tunto jūrų skautės.

Vakaro programą trumpu žodžiu pradėjo tunt. s. Sigitas Miknaitis. Vakaro programai vesti buvo pakviesta ilgametė tunto rėmėja aktorė Julija Cijūnėlienė, kuri taikliu sąmojum, artistiškais gabumais ir malonia šypsena sukūrė šiltą ir jaukią nuotaiką. Susirinkusius nuoširdžiai pasveikino ir tunto tėvų komitetų pirm. Valerija Grigolienė.

Chicagiečiams gerai pažįstamas "Tauro Rago" orkestras, vadovaujams v. s. Vl. Vijeikio, savo įmantriais instrumentais, kurių daugumas kilę ne iš muzikos pasaulio, o iš stovyklinės virtuvės, pagrojo ir sudainavo kelias dainas ir kupletus. Įdomus šis orkestras, kurio sąstate žinomas odontologas, kunigas, dailininkas ir bent trejetas inžinierių ir kitų profesionalų.

Programos vedėja supažindino tėvus su įdomia tunto dvidešimties penkių veiklos metų stovykline statistika sukėlusia smagaus juoko, o taip pat ir privertusia susimąstyti, nes per šį laikotarpį stovyklose praleista daugiau negu vieni metai laiko. O kiek suvalgyta? Kiek mylių suvažinėta ir t. t.

Skautų tautinių šokių grupė "Jaunimo Viltis" vad. ps. A. Markulio ir ps. D. Bruškytės darniai pašoko "Juodąjį Jonkelį" ir "Nardytinį". Malonu buvo stebėti grakščius jaunuolius ir mergaites lengvai, nardančius sudėtingo šokio sūkuryje.

Tunto humoristas, buvęs "Skautų Aido" redaktorius, s. Juozas Toliušis paskaitė savo sukurtą "Poemą Vadams", kurioje įdomia forma supinta visa didžiojo tunto istorija.

Juoko audras sukėlė aktorės Julijos Cijūnėlienės sukurtas ir režisuotas vaidinimas "Snieguolė ir septyni nykštukai". Šumodernintą, dabartinį gyvenimo laikotarpį vaizduojančią pasaką, be Chicagos žiūrovams pažįstamų Julijos Cijūnėlienės ir Jūros Jakaitienės, gabiai suvaidino buvę Lituanicos tunto tuntininkai ir darbuotojai — v. s. Kazys Cijūnėlis, s. Modestas Jakaitis, v. s. Zigmas Jaunius, s. Viktoras Kučas, s. Sigitas Miknaitis, v. s. Pranas Nedas, v. s. Jonas Paronis, s. Romas Povilaitis ir s. Romas Račiūnas ir jūrų skautas Edis Račiūnas. Daug juoko ir dulkių sukėlė scenon savos Snieguolės ieškoti motociklu įlėkęs modernus Princas. Trumpame vaidinime puikiai susipynė talentingosios Julijos gabumai, kuri ir autorė, ir režisorė ir pasakos pasakotoja ir čia pat scenoje besisukiojanti klastinga karalienė...

Įdomią programą sekė vaišės. Svečiams papietavus, scenon, prie tunto skydo papuošto visų stovyklų ženkleliais, buvo pakviesti visi buvę ir šion šventėn atsilankę tuntininkai ir tėvų komitetų pirmininkė. Tunto steigėjui v. s. Liūtui Griniui, kuris su žmona šiam įvykiui atskrido net iš Buffalo, N. Y. buvo įrisegtas tunto 25-mečio ženklas. Skautininkas Liūtas įžiebė skyde pirmosios stovyklos laužą simbolizuojančią žvakę. Jį pasekė kiti tuntininkai iki skydas sužibo malonia 25 laužų — žvakių šviesa.

Įdomiai ir jaukiai bėgo laikas dalyviams vaišinantis, šokant ir besišnekučiuojant.

Šiuo vakaru buvo užbaigti sukaktuviniai metai. Su ateinantį sekmadienį įvykstančia iškilminga tunto sueiga Lituanicos tuntas įžengs į 26-tuosius veiklos metus.

Dalis "Ąžuolo" ir "Gintaro" mokyklų instruktorių. Iš k. į d.: v.s. C. Senkevičius, v. s. A. Saulaitis, s. S. Ilgūnas, s. kun. S. Kulbis.
Nuotr. Č. Kiliulio

PALANGOS TUNTO SUEIGA

Praėjusią vasarą, Pilainės stovykloje mėlynais kakłaraiščiais pasipuošė dešimt vyr. skaučių įžodį davusių Palangos tunto sesių. Koks džiaugsmas ir šventė! Jau turime naujų jaunų vadovių. Paukštytės taip pat jas myli — pasistiebdamos siekia patampyti mėlyno šlipso kamputį klausdamos: "Sese, kada ir man tokį užriš?"

Palangos tuntas, savo sesių kruopštaus darbo dėka, praėjusį pavasarį turėjo sėkmingą Kaziuko mugę, todėl buvo pajėgus penkias jaunąsias seses išleisti į Seserijos vadovių "Gintaro" mokyklą. Sesės grįžo iš mokyklos pasiryžusios ir pasiruošusios vadovavimui jaunesnioms.

Š. m. spalio 26 d., šeštadienį, Palangos tuntas išsirikiavęs parapijos žemutinėje salėje, pasveikino savo naująsias jaunąsias vadoves. Tuntininkė ps. Danutė Basiulienė pasveikino visas po vasaros karščių grįžusias į rimtą lietuvišką skautavimą. Tunto įsakymu pasikeitė draugovių vadovybės.

"Jūratės" draugovės drauginin-ke paskirta Rūtą Bichnevičiūtė iš Bostono, dabar studijuojanti Los Angeles universitete. Adjutantė — Aida Kliorytė. Ačiū Silvijai Nefaitei ir Audrai Matulaitytei dvejus metus vadovavusioms šiai draugovei.

"Birutės" draugovei vadovaus Vaidilutė Butkytė ir Patty Kiškytė. Mūsų mažąsias sesytes skautiškumo mokys Ilona Bužėnaitė ir Vilija Butkytė. Vyr. skautėms kandidatėms vadovaus Audra Pakalniškytė. Daiva Kiršonytė organizuoja tunto sporto mėgėjus, kurie ruošis pirmiesiems slidžių turnyrams.

Tunto vadija lieka ta pati iki tuntininkė ps. D. Basiulienė baigs savo kadenciją 1975 m. vasario mėn. Iždą tvarko ps. Renė Vizgirdienė. Socialiniais, ūkio ir "Skautų Aido" reikalais rūpinasi ps. Danutė Balčienė. Tuntininkės patarėja v. s. Irena Vilkienė. Vyr. skaučių draugovės drauginin-kė ps. Birutė Dabšienė. Tautosakos ir lietuviškų papročių žinovė —s. Lionė Vilimienė. Tunto adjutantė ps. Alma Vilkaitė.

Tuntas auga ir stiprėja. Jaunosios sesės stengiasi būti gerom skautėmis ir tvirtomis lietuvaitėmis. Visos nuoširdžiai mokosi lietuvių kalbos. Visoms labai patinka iškylauti ir stovyklauti. Los Angeles yra ir jūrų skaučių būrelis, kuris veikia atskirai ir nepriklauso tuntui. Jūrų skautėms vadovauja Vita Kevalaitytė ir Daina Gudauskaitė.

ps. Danutė Balčienė

VISI KVIEČIAMI

Chicagos skautininkų-kių Ramovė kviečia visus —skautininkus-kes, vadovus-ves, filisteriuses, akademikus-kes, vyr. skautes, sk. vyčius, gintares, j. budžius ir jų artimuosius atsilankyti į šeštadienį, lapkričio 16 d., 6 val. p. p. Jaunimo centro kavinėje ruošiamą vakaronę. Programoje: trumpa rimtoji dalis, lauželis ir malonus pabendravimas. Vakaronėje dalyvaus ir LSB Vyriausias skautininkas v. s. Petras Molis. Visi maloniai kviečiami ir laukiami.

LITUANICOS TUNTO VADIJAI

LSB Vyriausias skautininkas v. s. P. Molis atvyksta į mūsų sukaktuvinę tunto sueigą. Šia proga šaukiams iškilmingas Lituanicos tunto vadijos posėdis, š. m. lapkričio 16 d. (šešt.), Jaunimo centre. Programa: 6 val. vak. visi dalyvaujame skautininkų Ramovės sueigoje (kavinėje). 7:30 val. vak. — Lituanicos tunto nuotraukų parodos atidarymas Jaunimo centro mažojoje salėje. 7:45 iškilmingas tunto vadijos posėdis. Dalyvaujame uniformuoti.

Tuntininkas

NERIJOS TUNTO KŪČIOS

Nerijos jūrų skaučių tunto Kūčios įvyks sekmadienį, gruodžio 22 d., 5 val. p. p. Jaunimo centro žemutinėje salėje. Visi prašomi ruoštis dalyvauti šioje tunto šeimos šventėje.

ATVYKSTA VYRIAUSIAS SKAUTININKAS

Šį savaitgalį Chicagon atvyksta LSB Vyriausias Skautininkas v. s. P. Molis. Šeštadienį, lapkričio 16 d., dalyvaus skautininkų Ramovės sueigoje, nuotraukų parodos atidaryme ir iškilmingame tunto vadijos posėdyje. Sekmadienį, lapkr. 17 d., dalyvaus tunto iškilmingoje sueigoje ir kiek galimybės leis, susitiks su skautininkais ir vadovais pasitarti įvairiais rūpimais reikalais.

Lietuvos gen. konsulė J. Daužvardienė džiaugiasi naujomis lietuviškomis jėgomis — šį kartą: Aušros Vartų t. paukštyčių drauginink v. sl. D. Graužinyte.
Nuotr. M. Deveikio

NUOTRAUKŲ PARODA

Lituanicos tunto veiklos 25-mečio sukakties proga, š. m. lapkričio 16-17 d., Jaunimo centro mažojoje salėje ruošiama nuotraukų paroda. Paroda bus atidaryta abi dienas nuo ryto iki vakaro. Visi, o ypatingai jaunimo centre veikiančios mokyklos, kviečiami aplankyti parodą ir susipažinti su tunto istorija vaizduose.

TĖVŲ IR VADOVŲ DĖMESIUI

Jaunimo centro vadovybė prašo tėvus ir vadovus įtaigoti jaunesniuosius brolius ir seses, kad po sueigų nelakstytų ir nesiaustų po visą Jaunimo centrą. Tėvai prašomi laiku jaunimą pasiimti, nes belaukiąs jaunimas nuobodžiaudamas padaro nemažai netvarkos ir nuostolių. Vadovai prašomi prižiūrėti, kad po sueigų būtų nuvalytos lentos ir klasės paliktos reikiamoj tvarkoj. Dėl netvarkingai paliekamų klasių trukdomas darbo laikas lituanistinėse mokyklose. Būkime pavyzdingi ir rodykim pavyzdį kitiems.

LITUANICOS TUNTO SUEIGA

Lituanicos tunto 25-mečio sukaktuvinė sueiga įvyks sekmadienį, Jaunimo centre. Visi skautai, pilnose uniformose, renkasi 9:45 val. ryto. Sueiga bus pradėta 10 val. Šv. Mišiomis, J. centro didžiojoje salėje. Po pamaldų ten pat įvyks iškilminga sueiga. Skautininkai-kės, tėvai, rėmėjai ir svečiai maloniai kviečiami atsilankyti.

PRANEŠIMAS

Lietuvių Skautų Sąjungos Tarybos Pirmijos lapkričio 1 d. proga Lietuvių Skautų Sąjungos garbės ženklais apdovanoti ir į skautininkų laipsnius pakelti:

I. Apdovanoti LSS ordinais:

A. Padėkos ordinu su rėmėjo kaspinu —

1. p. Aldona Jablonskienė Australijoje

2. p. Domas Jelinskas Anglijoje.

B. Lelijos ordinu —

1. s. Jeronimas Gaižutis Chicagoje

2. s. Amanda Muliolienė Clevelande

3. s. Antanas Paužuolis Chicagoje

4. s. Liudas Ramanauskas Chicagoje

5. s. Irena Regienė Chicagoje.

C. Už Nuopelnus ordinu su rėmėjo kaspinu —

1. Paulius Jurkus New Yorke.

II. Pakelti į skautininkų laipsnius —

A. į vyresniojo skautininko —

1. s. Vladas Norkūnas Toronte

2. s. Marija Vasiliauskienė Toronte.

B. į skautininko —

1. ps. Danutė Basiulienė Los Angeles

2. ps. Vytautas Edmundas Bukevičius Australijoje

3. ps. Aldona Katinienė New Yorke

4. ps. Regina Petrulienė Washingtone, DC

5. ps. Danutė Surdėnienė Philadelphijoje

6. j. ps. Juozas Vaičjurgis Bostone

7. ps. Leokadija Vilimienė Los Angeles.

C. į paskautininkio —

1. v. sl. Regina Aleksandravičiūtė Hartforde

2. v. sl. Virginia Aleksandravičiūtė Hartforde

3. v. sl. Irena Alksninienė New Yorke

4. kun. Pranas Baltakis, OFM,

(Nukelta į 5 pusl.)

Paieškojimas

MRS. ANELĖ BEZKO (KRIVICKIENĖ) gyvenusi 1398 Morey St., Akron, Ohio. Ieško sūnūs ir duktė.

SHARKEI-SARKINAS JUOZAS, gyvenęs Boston Mass. Ieško dukros ir sūnus.

SIRKAITĖ BRONĖ.

VAITĖNAS IR VAITĖNIENĖ (berods Marijona). Abu buvę mokytojai. Paieško Pakulnytė Nijolė.

Ieškomieji arba apie juos turį žinių malonėkite rašyti šiuo adresu:

A. Dirgėla
6456 S. Maplewood Ave.
Chicago, Ill. 60629

SEIGAN'S
VYRŲ IR BERNIUKŲ KRAUTUVĖ
4640 S. Ashland Ave., Tel. YArds 7-1272
50 M. SUKAKTUVINIS IŠPARDAVIMAS
PRATĘSIAMAS IKI LAPKRIČIO MĖN. 16 DIENOS.
SEKMADIENĮ UŽDARYTA.
VISOS PREKĖS SU 20% nuolaida.
Vaišinsime nemokamai kava ir tortu.

Kostiumai, sportiniai švarkai, kelnės polyester dvigubo mezgimo vėliausios mados spalvingų medžiagų.

SEIGAN'S krautuvėje rasite didžiulį pasirinkimą pilnutiniam apsirengimui kaip vyrams taip ir jaunuoliams.

Pardavėjai ir tarnautojai kalba lietuviškai. Apsilankykit pas mus ir įsigykite rudeninius ir žieminius rūbus, kol yra platus pasirinkimas.

Čia jūs rasite geriausių firmų, kaip tai — GROSHIRE, BOTANY "500", PHOENIX ir kitų.

Pirkę kostiumą, švarką ar kednes, jūs būsit patenkinti, nes mūsų siuvėjai čia pat vietoj jums primieruos ir pritaikins ir nieko už pritaikymą nereikės mokėti.

Visos berniukų aprangos gaunamos, įskaitant stambius (husky).

FRANK'S TV and RADIO, INC.
3240 SO. HALSTED STREET TEL. — CA 5-7252
RADIJO IR STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS APARATŲ
SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
4545 WEST 63rd ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. LU 5-0500

Second class Postage paid at Chicago, Illinois. Publlished daily, except Sundays, Legal holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society

Subscription Rates: $22 — Chicago and Cook County, Illinois. Elsewhere in U.S.A. $20.00. Canada $22.00. Foreign Countries — $23.00.

	metams	½ m.	3 mėn.	1 mėn.
Chicago, Cook, Ill.	$22.00	$13.00	$8.00	$4.50
Kanadoje	22.00	13.00	8.00	4.50
Kitur JAV	20.00	11.00	6.50	3.00
Užsienyje	23.00	13.00	8.00	5.00
Savaitinis	13.00	7.00	—	—

● Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

● Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

● Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

This publication is available in microfilm from:
XEROX UNIVERSITY MICROFILMS
300 North Zeeb Road — Ann Arbor, Mich. 48106

Dr. F. W. Benbow kabinetą perėmė
DR. RAIMUNDAS BLAŽYS
DANTISTAS
1007 Curtiss Street
Downers Grove, Ill. 60515
Valandos pagal susitarimą.
Tel. — 968-0045

DR. VL. BLAŽYS
PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
2801 West 63rd Street
Kampas 63-čios ir California
Val.: pirmad., antrad. ir ketvirtad 6 iki 7:30 val. vakaro
Šeštad. nuo 2 iki 3:30 val.
Pagal susitarimą
Ofiso telef. 476-4042
Rezid. tel. WAlbrook 5-3048

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuvis gydytojas)
3925 West 59th Street
Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12-4 val. p. p. 6-8 val. vak. šeštad. 12-2 val. p. p. o trečiad. uždaryta.

PR 8-3229
DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
2558 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Valandos: Kasdien nuo 10 val. ryto iki 1 val. popiet.
Ofiso telef. RE 7-1168
Rezid. telef. 239-2919

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
8007 W. 83 Pl., Justice, Il., 599-0500
Priima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8012

Ofiso HE 4-1818. Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ VIDAUS LIGOS
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val.: pirmad., antrad., ketv. ir penkt. nuo 3 iki 7 val. p. p.
Tik susitarus

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ CHIRURGIJA
Tel. — 695-0833
FOX VALLEY MEDICAL CENTER
860 Summit Street
Route 58 — Elgin, Illinois

Tel. — 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
ofisai:
111 N. WABASH AVE.
4200 N. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. pirm., ketv. 1 iki 7 popiet antrad., penkt. 1-5, treč. ir šešt. tik susitarus.

DR. FRANK PLEČKAS
OPTOMETRISTAS
(Kalba lietuviškai)
2628 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
TEL. GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1—4 ir 7—9; antrad. ir penktad. 10—4, šeštad. 10—3 val.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antrad. nuo 1-4 popiet ir ketv. nuo 5-7 vakaro
Ofiso tel. 776-2880; rez. 448-5548

Ofs. tel. 735-4477 Rez. PR 8-6960
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Specialybė — Nervų ir Emocinės Ligos
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. RE 5-4410
Rezid. GR 6-0617
Valandos: pirm. ir ketv. nuo 1 val. iki 3 val. p. p. ir nuo 7 iki 8 v. vak antr. ir penkt. nuo 1-3 val. p. p ir vakarais pagal susitarimą.

Rezid. tel. — GI 8-0673
DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So., Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti: MI 2-0001.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir moterų ligos
Ofisas ir rez. 2652 W. 59th St.
Tel. PRospect 8-1223
Ofiso val.: Pirm., antr. treč. ir penkt. nuo 2 iki 4 val. ir nuo 6 iki 8 v. v. šeštad. 2-4 val. popiet ir kitu laiku pagal susitarimą.

Tel. — BE 3-5893
DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė Akių Ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso HE 4-2123. Namų GI 8-6196
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val.: pirm., antrad., ketv. ir penktad. 2-5 ir 6-7 — Iš anksto susitarus

Ofiso telef. PR 8-2220
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penkt. nuo 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak., šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Tel. PRospect 6-9400
DR. ONA VAŠKEVIČIUS
(VAŠKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6848 South Albany Avenue
Val.: Pirmad. 6-8 p. p. antrad. 2-5 p. p. penktad. ir šeštad. 2-4 p. p. Kitom dienom tik skubiu reikalu susitarus.

Ofs. PO 7-6000 Rez. GA 8-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Val.: kasdien nuo 1—4 p. p. ir 6 iki 8 v. Trečiad. ir šeštad. uždaryta

Tel. Ofiso PR 6-6446
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Valandos: 1-6 val. popiet.
Treč. ir šeštad. pagal susitarimą

Visi telefonai 652-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Val. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiad ir šeštad tik susitarus.

Tel. ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Avenue, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Išskyrus trečiadienius. Šeštadieniais 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS ZLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6449 So. Pulaski Road
Ofiso tel. 767-2141; namų 636-4660
Val.: pirm. antr. ketv. 2-5 ir 6-8, penktad. 2-5. šešt. pagal susitarimą.
Ofiso tel. 767-2141; namų 636-4660
Val.: pirm. antr. ketv. 2-5 ir 6-8, penktad. 2-5. šešt. pagal susitarimą.

Juodi avinai ir

NEAPDAIRIOS AVYS

Gyvenantiems didmiesčiuose, tur būt, teko matyti, kiek daug reikia įdėti pastangų, kad būtų pastatytas daugiaaukštis pastatas. Taip pat gal teko stebėti, kaip tokį tvirtą mūrą per porą dienų sudaužo, sugriauna įvairios griovimo priemonės. Praeina dar kelios dienos, atvažiuoja galingi sunkvežimiai, išveža senojo pastato griuvėsius, išvalo liekanas ir netrukus toje pačioje vietoje išdygsta naujos paskirties pastatas. Šiuos du vaizdelius mes prisiminėme, stebėdami lietuviškąją išeiviją ir dalyvaudami jos veikloje.

Nelengvai kūrė ir statė senoji ir naujoji išeivija lietuviškos kultūros rūmus šiame krašte. Jos darbai davė gerų vaisių. Išdygo mokyklos, salės, lietuvių namai, bažnyčios, vienuolijos, spaustuvės, redakcijos ir kitos lietuviškos įstaigos.

Kiek daug mūsų tautiečiai aukojosi, kol sukūrė savo draugijas, centrines ir vietines organizacijas, suorganizavo chorus, tautinių šokių grupes, ansamblius, lituanistines mokyklas, lietuviškas redakcijas, knygų leidyklas ir visa kita, ką mes šiandien turime, kuo pagrįstai prieš kitus didžiuojamės.

*

Rodos, reikėtų tik džiaugtis tiek šimtmečio tradicijas siekiančiu senosios lietuvių išeivijos palikimu, tiek pokario metais čia įsikūrusių naujųjų ateivių pastangomis, atliktais darbais. Taigi reiktų ne tuos daugiaaukščius pastatus ardyti ar griauti, bet juos, kur yra atsiradę spragų, taisyti, lopyti, stiprinti. Deja, pastarojo meto įvykiai rodo ką kita.

Nelengvai sukūrė lietuviai dabartinę išeivijos gyvenimo organizacinę ir kultūrinę schemą. Jos didžiausi stulpai — mūsų politinės ir visuomeninės organizacijos, nepriklausomos Lietuvos diplomatija, Vlikas, Pasaulio ir kraštų Lietuvių Bendruomenė, Amerikos Lietuvių Taryba, Lietuvos Laisvės komitetas, pagaliau Lietuvių fondas, Balfas.

Kitos tvirtos kolonos: lituanistinės mokyklos, lietuviškoji studentija, skautai, ateitininkai, jaunimo ansambliai, sporto sąjungos. Tai vis institucijos, nežadančios mirti su dabartine karta. Visų jų veiklos priemonės skirtingos, bet tikslas vienas: išlaikyti gyvąją lietuvybę, perduoti ateities kartoms ir nemirti su šia karta, su šia diena.

*

Visi geros valios lietuviai supranta, kad minėtas institucijas reikia remti, stiprinti ir jokiu būdu ne kenkti joms. Tačiau atsiranda kitaip galvojančių, dar daugiau — kitaip besielgiančių. Štai kai kurios jų destruktyvios pastangos.

Prisiminkime, kai prieš kurį laiką tam tikroje lietuvių spaudos dalyje buvo paskelbta eilė ilgiausių rašinių, niekinančių nepriklausomos Lietuvos gyvenimą, iškilesnius vadovus, ypač paskutinįjį prezidentą. Tie, kurie tuos rašinius skaitė, ypač nepr. Lietuvos gyvenimo nematęs jaunimas, galėjo susidaryti vaizdą, kad Lietuvos žmonės nemokėjo 1918 — 1940 m. tvarkytis ir kad todėl Lietuvos okupacija "buvo neišvengiamas reiškinys blogybei pašalinti". Taigi ar verta likti lietuviu? Tokius rašinius rašė ir skelbė ne bolševikų asmenys ir įstaigos, tačiau jais buvo pasitarnauta okupantams.

Dar ne taip seniai panaši akcija kilo prieš kai kuriuos jaunimo ansamblius. Jų darbų sumenkinimui išlieta daug juodo rašalo. Priekaištai, tiesa, neprilipo, o vis dėlto gal kai ką nuo lietuviško darbo atbaidė. Ir šios akcijos autoriai — lietuviai. Deja, per neišmanymą ir jie įpylė šiek tiek alyvos į ugnį, kurią okupantai sukūrė mums deginti.

*

Pastebėta, kad žmonės, kurie niekina lietuviškas institucijas, jų vadovus ir šiaip jau dorus asmenis, pirmiausia nepakenčia tų mūsų įstaigų ir žmonių, kurie visomis išgalėmis stengiasi ir daro viską, kad lietuvybė išeivijoje kuo ilgiau išliktų. Jų juodam darbui skersai kelią pirmiausia stoja lituanistinės mokyklos, jaunimo organizacijos. Taigi pasišauta šias organizacijas ir jų vadovus sunaikinti.

Pirmiausia buvo užkliūti kai kurie vadovėliai, jų autoriai, kai kurios jaunimui skirtos knygos. Apie šiuos dalykus ėmė rašyti tie asmenys, kurie minėtų knygų nematė, neskaitė. Apie "negeroves lituanistinėse mokyklose" daugiausia rašė ne mokytojai ir ne mokinių tėvai, bet tie spaudos darbuotojai bei redaktoriai, kurie savo mokyklinio amžiaus vaikų neturi, arba jie jau seniai su svetimtaučiais nuėjo, iš lietuvių tarpo pasitraukė.

Užkliuvo ir jaunimo organizacijos. Tuo tarpu daugiausia pamazgų teko ateitininkams, visiems gerai žinomai, visų gerai vertinamai organizacijai. Žinomi jų ankstesnieji ir dabartiniai vadai — visi dori žmonės, geri lietuviai patriotai. Juodinimo priemonės, žinoma, nelimpa, dažnai duoda priešingus rezultatus. Ateitininkai tautiškai vis labiau stiprėja.

*

Labiau pasiturintieji lietuviai patriotai sukūrė finansinę instituciją — Lietuvių fondą išeivijos kultūriniam gyvenimui remti. LF — ypatinga organizacija, didžiausias mūsų kultūros kūrimo ramstis. Atsirado žmonių, ypač iš gydytojų, inžinierių, prekybininkų, kurie aukojo po keliolika tūkstančių ir daugiau. Kiti skyrė po mažiau, kiek kas įstengė. Didelį įnašą įnešė ir mažiausių pajamų žmonės — pensininkai. LF jau įstengė paskirti ketvirtį milijono dolerių lietuvių kultūrai remti.

Tai labai nepatiko tiems, kurie visomis išgalėmis stengiasi, kad lietuvybė šiame krašte veikiai mirtų. Žinome, kad to paties, nors ir kitais tikslais, siekia ir bolševikai. Pirmieji, išnaudodami trumpalaikį biržos akcijų atoslūgio momentą, ėmė šmeižti, niekinti LF ir jo vadovus. Akciją prieš LF veda dažniausiai tie asmenys, kurie nėra net jo nariai. Susirūpino ne savo pinigais.

Reikalai nuėjo taip toli, kad buvo bandyta niekinti vieną ne lietuvių tautybės (tik į žentus pas mus atėjusį) mokslininką, pasiryžusį LF pagalbos dėka parašyti vieną studiją iš Lietuvos istorijos.

*

Į niekinimo ratą bandoma įtraukti ir lietuviška spauda. Pradėtas reikšti nepasitenkinimas Lietuvos žurnalistų sąjunga, jos vadovais. Greta jos įkurta nauja spaudos darbuotojų organizacija.

Tačiau gal daugiausia puolama lietuvybės išlaikymu besisielojanti Lietuvių Bendruomenė. Kai ji tvirtai laikėsi, kai jos vadovai nesuko į abejotinus šunkelius, atsirado nauja "Lietuvių bendruomenės centrinė" organizacija. Bandoma kurti ir tos pačios LB apylinkes.

Neatsisakoma ir šmeižto priemonių. "Bolševikais" buvo apšaukti ne tiktai patriotinių ir religinių laikraščių redaktoriai, bendruomeninių institucijų vadovai, visa eilė dvasininkų, vienuolių.

Skaitytojas pats tepagalvoja, ko verta ši akcija, kas ją vykdo, remia, kas yra tie avinai, kurie avis veda ir kodėl kai kurios neapdairios avys tuos juodus avinus seka.

h. kv.

PERGALĖS ŠVENTĖ EGIPTE

Specialiai Draugui iš Kairo ir Istanbulo

ZIGMAS UMBRAŽŪNAS

Dalis šitų įspūdžių buvo pradėti rašyti bebūnant Kairo, bet neišsiųsti. Prieš pat išsiunčiant, angliškame dienraštyje pastebėjau žinutę, kad Egipto pašte dar neišskirstyta apie 6 milijonai turistinių kortelių ir 1½ milijono laiškų į užsienį. Savaime suprantama, kad, esant beveik karo stovyje, cenzūra tikrina visą paštą. Džiaugiausi, kad korteles parašiau anglų kalba, o straipsnį susilaikiau išsiųsti, nes kas ten Kaire supranta lietuviškai.

Maniau išsiųsti iš Beiruto, Libano. Bet po kelionės po Jordaniją, Libaną ir Siriją pastebėjau, kad tuose kraštuose naujo karo grėsmės jausmas yra dar didesnis.

Tokiu būdu šis straipsnis keliavo su manim iki Istanbulo, Turkijoj, kur vėl "užsigulėjo", nes pradėjau gana intensyviai apžiūrėti Istanbulą ir keliauti po Turkiją. Dabar išskrendu į Izraelį, vėl į gana įtemptos padėties kraštą. Ką daryti su tuo nelabu straipsniu? Manau, mesiu į dėžę, bet, prieš išskrisdamas, dar kartą aš jį perskaičiau ir vistik nutariau pasiųsti. Akylas skaitytojas pastebės, kad dalis straipsnio rašytas Kaire ir jame bandoma kai kur perduoti oficialias — nebūtinai autoriaus — nuotaikas.

Šventės Egipte

Spalio 6 diena Egipte buvo labai iškilmingai paminėta. Išvakarėse visas Kairas buvo iliuminuotas, gatvės, bulvarai ir aikštės pilnos šventiškai nusiteikusių žmonių. Važiuojant vakare prie piramidžių, kurios yra užmiestyje ant pat Saharos dykumos pakraščio Giza rajone, pamatyti apšviestų piramidžių ir sfinkso ir tikrai įspūdingo pasakojimo, muzikos ir šviesų spektaklio, taksis vos galėjo praslysti pro žmonių minias, susispietusias daugybėje miesto ir priemiesčių užeigų.

Daugelis į didesnes susirinkimo vietas jojo ant asilų, dažnai susėdę po du ir net tris. Ilgesnį laiką pabuvęs Egipte, aš buvau nustebintas asilo kantrybe, ištverme ir darbštumu. Kažkaip manyje atsirado tikra pagarba tam taip užguitam gyvulėliui.

Gražus saulėtas pusiaudienis sutraukė didžiules minias žmonių miesto centro bulvaruose, kuriuose vyko didelis pergalės paradas. Mano viešbutis kaip tik buvo ant tokio bulvaro, net netoliese nuo aukštųjų svečių tribūnos. Stebėjome per langus gana įspūdingą paradą, o aukštuosius svečius per televiziją.

Šiaip jau Kairo gyvenimas ir net visada didelis ir gyvas judėjimas buvo lyg tai sustojęs.

Pradžioje pražingsniavo kai kurie dalinėliai net bėgte prabėgo pro susirinkusiuosius — tai daliniai, kurie pereitais metais dalyvavo persikėlime per Suesą ir priešo gynybos bunkerių užėmime. Ne tik minios plojo ir rodė visokį pasitenkinimą, bet net ir aukštieji svečiai sustojo ir pagerbė pergalės dalyvius.

Po to pravažiavo daug visokių rūšių dalinių, tankų, mažesnių ir didesnių raketų, visokių patrankų ir, rodos, "katiušų", kurių pereitame kare net vokiečiai taip nekentė. Ilgokai užtruko tas paradas, kurio metu karo ministeris ir vyriausias kariuomenės maršalas Ahmed Ismail pasakė trumpoką kalbą. Jos tekstas kitą dieną buvo atspaus dintas prancūzų ir anglų kalba Kaire išeinančiuose dienraščiuose. Pagrindinė mintis, kad Sinajus sugrįš Egiptui taikiu būdu ar karo pergale. Po to jis įteikė prezidentui Anwar el Sadatui "Sinajaus Žvaigždės" ordiną, pažymėdamas, kad tai tuo pačiu jis pagerbia ne tik prezidentą Sadat, bet ir visą kariuomenę, kuri švenčia pirmąsias metines nuo garbingiausios ir nemirštamos dienos — "Spalio šeštosios dienos".

Kalba prezidentas

Vakare per televiziją ir radiją ir kitą dieną stadione susirinkusiems daugybei tūkstančių jaunimo prezidentas Sadatas taip pat kalbėjo, pažymėdamas, kad egiptiečiai "nugalėjo sunkiuosius laikus ir atsiveria jiem platūs horizontai ateities viltim ir Sinajaus kiekvienos žemės pėdos išvadavimas".

Ta pačia proga buvo pareikšta, jog jau atėjo laikas, kad arabai panaudotų ne tik alyvą kaip ginklą už savo teises, bet ir besikaupiančius milžiniškus finansinius resursus. Angliškų ir prancūziškų laikraščių vedamieji plačiai pasisakė už šitą mintį. Ta pačia proga prezidentas Sadatas gavo daug sveikinimų su pergalės metinių paminėmu, jų tarpe iš Irano šacho ir Vatikano.

Tuo pačiu metu Londono įtakingasis "Times" įsidėjo gana kritišką straipsnį prieš Izraelį, ragindamas blaiviai pažiūrėti į neužilgo beprasidedančias derybas ir pasitraukti į prieš 1967 m. birželio mėn. buvusias sienas. Šis straipsnis buvo ištisai perspausdintas Kairo dienraščiuose ir dar pakomentuotas vedamaisiais.

Palestiniečių reikalai

Visose iškilmėse ir spaudoje buvo ypatingai iškeltas palestiniečių reikalas. Jų svarbiausias vadas Yasser Arafat sėdėjo šalia prezidento Sadato ir televizija parado metu labai dažnai jį rodė. Spaudoje ir visose kalbose palestiniečių klausimo išsprendimas iškeliamas kaip vienas iš pagrindinių reikalų būsimose derybose, žinoma, šalia paties svarbiausio — užgrobtų žemių sugrąžinimo ir buvusių sienų atstatymo. Man beviešint Kaire, kaip tik čia atvyko dr. Kissingeris ir visi laikraščiai buvo pilni reikalavimų ir vedamųjų tais klausimais.

Reikia pripažinti, kad Kissingeris čia labai populiarus. Prieš jam atvykstant ir pradedant pasikalbėjimus, laikraščiai buvo pilni jo nuotraukų. Jis vaizduojamas vis gana gerame šviesoje. Egiptiečiai ir bendrai nuosaikesni arabai daug ko tikisi iš jo.

Aplamai, amerikiečiai labai populiarūs Egipte. Kur tik eini, vis kas nors užklausia, iš kur esi. Kai pasakai, kad iš Amerikos, psirodo plati šypsena, tuojau paduoda ranką ir taria "Welcome", nors greičiausia jis tiek ir temoka anglų kalbos. Inteligentiškesni egiptiečiai beveik visi kalba anglų ir prancūzų kalbomis, o viešbučiuose ir šiaip turistinėse vietose daugiausia vokiškai kalba. Mat, apie 65% turistų šiuo metu Egipte yra vokiečiai, po to seka prancūzai. Amerikiečių, palyginti, yra labai nedaug, nors susidaro įspūdis bent iš paviršiaus, kad jie labiausiai mėgstami, jau vien dėl "tipsų" kurių jie čia nesigaili.

Daug ir rusų

Gana žymią dalį sudaro rusai turistai ir jų 20-tojo amžiaus vergai. Mat, egiptiečiai rusams yra prisiskolinę iki ausų, tai leidžia jiems dideliais būriais skolos labui keliauti po Egiptą, nors dažniausiai yra apgyvendinami antros ar trečios eilės viešbučiuose, ir šiaip traktuojami kaip "svečiai iš pareigos". Eiliniai egiptiečiai, ypač turistinėse vietose, jų tiesiog nekenčia, nors tas jausmas, regis, yra daugiau ekonominis. Mat, rusai visiškai neturi užsienio pinigų, net ir alaus buteliui nusipirkti. "Tipsų" jie visiškai neduoda, o vietoj to — dalina Kremlių vaizduojančius ženkliukus ar paveikslėliukus. Vaikams to ir užtenka. Niekada jie nevaikščioja pavieniui, o vis būriais ir visi garsiai rėkaudami ir šūkaudami. Kai važiuoja kur nors autobusu, tai visa gerkle rėkia kokias nors katiušas. Šiaip jie nieko neužkabina ir su niekuo neturi jokio reikalo.

Apsirengime rusus iš karto atskirsi iš vakariečių turistų. Storos ir apvalios moterėlės kartūnėliuose įsivyniojusios, tik viena kita šiek tiek dailiau apsirengusi, o vyručiai — atraitytom rankovėm ir su "basinošKom"... Atrodo, kad pasiruošę šieną piauti ar mėšlą kapstyti.

Viename viešbutyje tame rusiškų turistų būryje pastebėjau visiškai skirtingą porą, apie kokių 37 - 40 metų. Moteris buvo stilingai apsirengusi ir labai panaši į lietuvaitę, o jos vyras gerai pasiūta eilute, gražiais marškiniais ir skoningu kaklaraiščiu. Iš tos rusiškų turistų kaimenės jie labai skyrėsi. Tikriausiai, pagalvojau, bus lietuviai, o gal estai ar latviai. Labai norėjau kokį žodį sumesti, bet, pagalvojau, jiems tik galiu kokį nemalonumą sukelti. Pasižvalgėm vieni į kitą, ir taip viskas užsibaigė. Tada nors ir kilo mintis — net pabaigoj XX-jo šimtmečio rusų vergams užčiauptas bet koks civilizuotumas ir paprasčiausias žmoniškumas.

Egiptiečiai rusų nemini

Buvo labai būdinga, kad nei Sadatas, nei kiti kalbėtojai, minėdami didžiulės pergalės metines, rusų visai neprisiminė, nors iš tiesų rusai juos tai "pergalei" paruošė ir apginklavo. Jokio padėkos žodelio viešai. Bet po didelių švenčių vos praėjus 2 dienoms Kaire lankėsi Kissingeris, o po vizito kitą dieną Egipto užsienio reikalų ministeris Fahmy išskrido į Maskvą padėkoti už pagalbą toje pergalėje ir paprašyti vėl masiškai tiekti Egiptui ginklus.

Čia ir sustojau rašyti šitą straipsnį dar bebūdamas Egipte. Visą mėnesį vėliau ir po intensyvios kelionės Viduriniųjų Rytų arabų kraštuose bandau labai suglaustai jau iš Istanbulo pasidalinti svarbiausiais įspūdžiais.

Vargas, dykuma ir derlingi plotai

Lėktuvais ir automobiliu nebloga susipažinau su Egiptu.

Kai skrendi nuo Sudano iki pat Kairo, lėktuvas labai retai kiek nutolsta nuo Nilo. Apačioj Nilas, dažnai abipus siau resnė ar platesnė derlingos žemės juosta, o aplink, kiek akys užmato, vienoje pusėje Sahara, kitoje — Arabų dykuma. Plačiau šis derlingumas matyti nuo Kairo iki Aleksandrijos ir Suezo. Tame nedideliame plote gyvena apie 35 milijonai žmonių, iš kurių apie kokie 25 milijonai arba didžioji dauguma dar tebegyvena mums sunkiai įsivaizduojamame varge. Mačiau aš didelį vargą Azijoje ir Pietų Amerikoje, bet ten jis kažkaip kitaip atrodė. Mat, tai daugiausia tropikų kraštai. Arabų kraštuose vargas priimamas fatališkai, gyvenimas daugiausia vyksta kaip prieš šimtus ar daugiau metų. Gamtinė aplinkuma yra labai kieta ir jokios užtvankos ar kiti milžiniški projektai nieko greitai nepakeis.

Libijos valstybės šefas gen. Kadafi

Prezidentas Sadatas, atrodo, egiptiečių yra gana nuoširdžiai mėgstamas, mačiau kelis kartus, kaip egiptiečiai plojo jo paveikslą parodžius televizijoje. Egiptiečiai lengvai leidžiasi į politines diskusijas ir nesivaržo pareikšti savo nuomonę. Bet kaip sumoderninti ir atkelti plačiąsias mases į 20-tąjį amžių? Visokie pergalės paradai ir šaunūs žodžiai to nepadarys. Sklinda fantastiškiausi gandai apie dar fantastiškesnius žemės turtus dykumose ir kalnuose, bet gyvenimas eina ta pačia vaga, kaip vakar ar ir prieš daugelį šimtų metų. Ir taip niekas nesikeičia. Bendrai, žmonės labai malonūs ir draugiški.

Fatalistiškai nusiteikę laukia kažkokio stebuklo. Gal dar šiokia tokia didesnė ar mažesnė "pergalė", ir tada būtų galima nukreipti dėmesį į krašto moderninimą, supramoninimą ir ekonominės gerovės kilimo. Man tiesiog buvo nesuprantamas keistas Kissingerio gerbimas, kaip kokio magiko. Atrodo, kad jis ims ir viską kažkaip sutvarkys. Racionalus ir praktiškas Sadatas laikosi kaip gali nuosaikesnės linijos, bet, kaip visi ženklai rodo, turės eiti su dauguma arabų kraštų ir tiesiog stumiamas siekti naujų pergalių...

(Bus daugiau)

— Sacharos dykumoje lyja "sausi" lietūs. Matyti kaip plaukia debesys krinta lašai, tačiau jie neatgaivina pavargusio keleivio. Mat lietaus lašai išgaruoja nuo karščio, nepasiekę žemės.

Laisvės netekus

Atsiminimai iš komunistų kalėjimo ir Sibiro

BENEDIKTAS BUTKUS

12

— Kaip su Pozdniakovo paskirta delegacija, ar pasisekė Kremliaus turguje Lietuvą rusams parduoti?

— Tikrai, išrinktasis "liaudies" seimas parinko delegaciją, kurią, Paleckiui vadovaujant, rusų atstovas Lietuvoje Pozdniakovas pasiuntė į Maskvą prašyti visų tautų bijantį "tėvą ir mokytoją" Staliną, kad mūsų nepriklausomos valstybės laisvę nupirktų ir mūsų tėvynę Lietuvą prie Rusijos prijungtų, į "seserėlių respublikų" gėlių darželį priimtų.

— At Stalinas "pasigailėjo" ir priėmė?

— Kurgi nepriims? "Pasigailėjo", priėmė, nes tas Kremliaus turgus komisaro Dekanozovo ir Pozdniakovo buvo gerai inscenizuotas.

— Tai jau Lietuvėlė laisvės neteko?

— Taip, tėvynės laisvės saulutė už aukštų kalnelių nusileido... Man atrodo, kad į mūsų šalelę greit Sibiro šalčiai ateis ir kalėjimo vienučių langus storu ledo sluoksniu apšaldins... Na, gana plepėti, reikia man iš čia bėgti. Sekliai gali įtarti, kad mudu čia kokį nors prieš Staliną suokalbį ruošiame ar naująją sovietinę "valdžiukę" planuojame "užmušti"...

Įtartinas draugelis

Kai subraška vienutės duryse raktas, tai vienutėje gyvenantį kalinį lyg su šaltu vandeniu apipila, nes jauti, kad, atidaręs duris, žmogus tau nieko gero nepasakys, juo labiau, kad čia ilgą laiką gyveni ir dėl ko gyveni tavęs niekas neklausia.

Šį kartą kitaip atsitiko. Rusų enkavedistas atidarė vienutės duris ir įstūmė dvilinką, suvargusį, man nepažįstamą žmogelį, piktai tardamas:

— Čia tau vieta gyventi, o ne laisvėje provokacijomis užsiminėti!

— Sveikas, draugeli! Džiaugiuos Tamstą vienutėje matydamas. Mano vienatvę praturtinai. Dviem vis bus čia linksmiau gyventi, nuobodulį išblaškyti. Papasakok, kas Tamsta toks esi ir už ką čia patekai.

— Esu Raseinių miesto gyventojas, batsiuvys Petras Purvelis. Vakar vakare Raseinių komunistai piliečių klube surengė vakarienę valdžios paėmimo džiaugsmui atžymėti. Į vakarienę, kaip komunistų partijos narį, ir mane pakvietė. Besivaišinant atėjo rusų enkavedistai, už pakarpos paėmė mane nuo stalo, nusivedė į Raseinių saugumą, per naktį išlaikė, ištardė ir, atvedę į kalėjimą, įstūmė pas Tamstą į šią vienutę.

— Negaliu suprasti, kas čia su Tamsta atsitiko: vargingą darbininką — batsiuvį, komunistų partijos narį paėmė tie patys darbininkai komunistai nuo vaišių stalo ir pasodino į kalėjimą. Už ką?

— Už ankstyvesnį bendradarbiavimą su Lietuvos saugumu.

— Vadinasi, būdamas slaptos komunistų partijos narys Lietuvoje, saugumui išduodavai visas partijos paslaptis ir kas prie jos priklausė.

— Taip, tuo esu kaltinamas.

— Iš kur rusai enkavedisitai sužinojo, kad Tamsta esi partijos išdavikas — provokatorius?

— Pas Raseinių buvusį saugumo viršininką Deniušį rusai bendradarbių sąrašą rado slaptuose raštuose, kuriuos Deniušis nesunaikino, į rusų enkavedistų rankas atidavė, matyt, norėdamas su jais dirbti. Kai rusai iš Deniušio visas paslaptis išgavo, dabar ir jį patį į šį kalėjimą uždarė.

— Ar daug tokių bendradarbių Deniušis Raseiniuose turėjo?

— Komunistų partijos narių Raseiniuose mažai tebuvo ir iš jų beveik pusė su saugumo valdininkais bendradarbiavo, visas partijos veikimo paslaptis išdavinėdavo.

— Matyt, Tamstai ne vienam už Stalino garbę enkavedistai neleido žmoniškai išgerti ir užkąsti? Tokių, kaip Tamsta, buvo ir daugiau.

— Taip, tą vakarą daug kam teko palikti tuščias prie stalų sustatytas kėdes. Kiti buvo gudresni, ypač žydeliai bendradarbiai į vakarienę neatėjo, bet vis tiek juos namuose suras.

Nors iš karto apsidžiaugiau naują žmogelį gavęs, galvodamas, kad dviem vis bus lengviau vienatvės dienas vienutėje leisti, bet supratau, kad šį suvargusį, bevalį, alkoholiką žmogelį pas mane į vienutę ne pripuolamai įmetė. Jis lengvai gali mane išprovokuoti, visokios manęs apkaltinimui medžiagos enkavedistams duoti ir lengva ranka pasirašyti, todėl pagalvojau, kad su tokiu sveteliu reikia atsargiam būti.

— Blogai bus dviem vienoj tokioj siauroj lovelėj naktį ilsėtis. Kitos lovelės, matyt, neduos?

— Tai nieko. Aš pripratęs visokiose "lovelėse" miegoti. Turiu dar naują, šiltą, ką tik pasiūtą žieminį paltą, į kurį susivyniojęs ant grindų prie sienos atsigulsiu ir naktį pamiegosiu. Mat, dar aš esu ligonis — paskutinėj stadijoj džiova sergu. Nenorėčiau su sveiku žmogum vienoj lovoj gulėti, džiova apkrėsti.

(Bus daugiau)

LIETUVIŲ APKLAUSINĖJIMAI IR EMIGRACIJA IŠ LIETUVOS

Pokalbis su Balfo pirm. M. Rudiene

Marija Rudienė, Balfo pirmininkė, kasdieną būna Balfo centro įstaigoje, turi daugybę telefoninių pasikalbėjimų ir susirašinėjimų. Paskutiniu metu buvo net pakartotinai nuvykus į Washingtoną pasikalbėti su valdžios žmonėmis lietuvių reikalais.

Prieš keletą dienų buvo Imigracijos departamente, taip pat ir Valstybės departamente. Buvo įdomu pasiteirauti, ką naujo ten bus sužinojusi.

— Abiejuose departamentuose buvo tas pats reikalas: kai kurie mūsų lietuviai gauna laiškus iš imigracijos departamento ir yra prašomi suteikti žinių, kas vyko tarp 1939 ir 1945 m. jų gyvenamose vietose. Vieni apklausinėjami gyveno Šiauliuose, kiti kitur. Dabar kai kurie gyvenantieji Chicagoje yra apklausinėjami apie įvykius jų gyventuose Šiauliuose. Man buvo paaiškinta, kad tie apklausinėjimai yra daromi todėl, kad yra kaltinamų ryšium su žydų žudymu nacių laikais. Apklausinėjami ne tie patys lietuviai, kurie kaltinami. JAV valdžios žmonės nori apskritai žinoti apie tuos įvykius.

— Aš paklausiau, — sako M. Rudienė, — kodėl tie apklausinėjimai amerikiečių įstaigų buvo pradėti. Paaiškinta, kad yra atėjusių skundų dėl žydų žudymo. Paaiškinau, kad kam gi reikėtų apklausinėti tuos žmones, kurie visiškai nekalti. Kiti išvyko dar nepilnamečiai ir anuo laiku buvo perjauni nusikaltimus padaryti.

Paklausiau, kodėl kai kurie žmonės buvo parinkti apklausinėjimams. Amerikiečiai pareigūnai paaiškino, kad dėl to, jog jie gyveno tuose miestuose, kur vyko žydų naikinimas, todėl gal jie turi daugiau žinių".

M. Rudienė amerikiečių įstaigoms paaiškino, kad lietuviai ne tik nežudė žydų, bet net juos dar slėpė nuo nacių, išgelbėdami daugybę. Naciai yra susekę slėpusius žydus ir tokius lietuvius yra nubaudę net ir mirties bausme. Toliau M. Rudienė priminė, kad tuo laiku Lietuva yra buvusi nacių okupuota. Naciai organizavo ir vykdė tuos žudymus. Lietuviai negalėjo lais vai reikštis, tai kodėl nacių nusikaltimai turi būti primetami lietuviams? Nacių okupuotoje Lietuvoje vokiečiai darė, ką norėjo.

JAV pareigūnai M. Rudienei paaiškino, kad apklausinėjami nekalti lietuviai gali ir paliudyti, kad jie buvo nekalti ir kad kiti jų pažįstami lietuviai buvo nekalti, o jei žino atsitikimų, kad lietuviai nukentėjo dėl žydų slėpimo, tai ir tą turi pasakyti.

Tie apklausinėjimai gali būti net pakartotinai amerikiečių daromi. Jei kuris lietuvis būtų taip imtas neteisingai kaltinti, gali pasiimti advokatą, kuris pareikalaus, kad be pagrindo nekaltintų, neturėdami įrodymų.

Asmenys, kurie gaus kvietimus tokiems apklausinėjimams, prašomi pranešti centrinei Balfo įstaigai (2606 W. 63 St., Chicago). Tuo reikalu bus dar kreipiamasi į Washingtono įstaigas.

Būdama Washingtone, M. Rudienė kalbėjosi su sen. H. Jackson ir su sen. J. Javits dėl vestos akcijos, kad būtų iš Sov. Rusijos išleista daugiau emigruoti. Ryšium su tuo Kissingerio susitarimu su Maskva spaudoje buvo žinių, kad kasmet bus išleista apie 60,000 išvykti į kitas valstybes.

M. Rudienei buvo paaiškinta, kad tokio įstatymo ar tokios formalios sutarties nėra. Tėra tik laiškų pasikeitimas su Maskva, jokio tikslaus skaičiaus nenustatant. M. Rudienė norėjo išsiaiškinti, kiek žmonių galėtų išemigruoti iš Lietuvos, ne vien tik Sov. Sąjungos žydų. Valstybės departamento pareigūnai M. Rudienei atsakė, kad nėra nustatyto skaičiaus kiekvienai Sovietų Sąjungos kontrolėje esančiai tautybei, bet jie mano, kad gali būti apie 26 proc. visoms kitoms už geležinės uždangos esančioms tautoms, o dauguma būtų žydai. Bet ir tas tik spėliojimas.

Valstybės departamente buvo paaiškinta, kad, jeigu kurie lietuviai dabar norėtų išvykti iš Sovietų Sąjungos, turi įteikti prašymą savo miestuose, kad nori išvykti. Iš ten bus į Maskvą persiųsti prašymai. M. Rudienė priminė, kad lietuviams tai bus sunku daryti, nes iki šiol už prašymus emigruoti būdavo persekiojami.

Valstybės departamentas paaiškino, kad dabar gautame iš Sov. Sąjungos laiške yra punktas, jog norintieji išemigruoti nenukentės ir nebus prieš juos imamasi jokios akcijos.

M. Rudienė paaiškino, kad yra atskirtų šeimos narių: žmonų, vyrų, vaikų, kurie norėtų išemigruoti pas savuosius. O daugelis tenorėtų tik aplankyti Amerikoje gyvenančius gimines, artimuosius, susipažinti su šio krašto gyvenimu, grįžti į Lietuvą ir tik vėliau apsispręsti, ar pasilikti vietoje, ar emigruoti į Ameriką.

Departamento pareigūnai atkreipė dėmesį, kad yra maišytų šeimų, kai lietuvis ar lietuvė, susituokę su izraelitu ir vyks ta į Izraelį, vildamiesi vėliau pasiekti Ameriką. Čia susidaro apsunkinimas, nes tai liečia dar vieną valstybę. Balfas tokiems negali padėti atvykti į Ameriką, nes jie, imigruodami į Izraelį, tampa Izraelio piliečiais ir jiems taikomi žydų imigracijos nuostatai. Jie nebejskaitomi į kategoriją tų, kuriems palengvinama dabar atvykti iš už geležinės uždangos.

Nepatariama į Izraelį vykti ir

Marija Rudienė, Balfo centro valdybos pirmininkė

pavieniams asmenims, nes ten išvykę arba turi priimti Izraelio pilietybę, arba negauna šalpos ir turi sunkumų su tarnyba.

Jei yra lietuvių, jau pabėgusių iš Lietuvos į kitus kraštus Europoje, jie turi prašyti teisės išvykti į Ameriką ar kitus kraštus vienerių metų bėgyje. Jei praeis daugiau, negu vieneri metai, tai jau bus sunku pritaikyti dabar išgautos lengvatos ir Balfui nebus įmanoma padėti.

BAŽNYČIOS ATSINAUJINIMUI

"Dievo teisės yra žmogaus teisių pagrindas... Dievo meilėje glūdi žmonių meilės šaknys." — pažymėjo popiežius Paulius VI, sveikindamas tikinčiųjų minią. Kalbėdamas apie tik ką pasibaigusį Pasaulio vyskupų sinodą, Šv. Tėvas priminė, kad skelbdama Evangeliją, nešdama Kristų į šiuolaikinį pasaulį, Bažnyčia pažadina naujas jėgas žmonijos atsinaujinimui. Tai turi nepaprastos reikšmės šiandien, kai tiek daug kalbama apie pagrindines žmogaus teises, apie žmogaus ir tautų išlaisvinimą, apie pažangą, teisingumą, apie visų žmonių lygybę, broliškumą ir solidarumą.

— Kas vedė vilkę, tas ir į mišką pradeda žiūrėti.

Birmaniečių priežodis.

Valstybės departamente Marija Rudienė kalbėjo dar dėl eilės lietuvių pabėgėlių, kurie dabar jau yra įvairiuose vakarų kraštuose ir kuriais Balfas rūpinasi.

J. Daugalis

Nauji LIETUVIŲ FONDO nariai, kurie įstojo į narius su daugiau kaip šimtine (tąsa), žiūr. DRAUGĄ 1974. XI. 8

Lukas-Lukoševičius, Cleveland, OH. — $1,000. Kazimiero Stulgaičio atm. įn. $300., įrašė ir po $100. aukojo: sūnus Kazimieras Stulgaitis, marti Cecilija Kvietkutė-Stulgaitis, Toledo, OH ir Stanislava Lisauskaitė-Stulgaitis, Kenosha, WI. Prano Marcinkėno atm. įn. $200., įrašė ir aukojo Juozas Lekas, Čikaga; Vytauto Bliumfeldo atm. įn. $200., įrašė ir aukojo "Panevėžiečiai", Worcester, MA.; Barboros Rudvalienės atm. įn. Rochester, NY $150., sudėtinis įnašas. Anastazijos Šopienės atm. įn. $110., Dearborn, MI., sudėtinis įnašas; Jūrų Šaulių gen. T. Daukanto Kuopa Chicagoje $120.; Antano ir Onos Dumbrių atm. įn. $225., įrašė ir aukojo vaikai, tarpininkaujant P. ir H. Šapalam, Lemont, IL., Juozo Šeštoko atm. įn. $423., sudėtinis įnašas, Huntington Valley, PA.; Vida Augulytė, Cleveland, OH. $150, Alfonsas ir Erika Steponavičiai, Euclid, OH. $200. Priešlėktuvinės Apsaugos R-nės Liktinių įnašas $500., įrašė ir aukojo Česys ir Ona Šadeikiai, Farmington, MI.; Vlado Norkaus atm. įn. $310., sudėtinis įn., Philadelphia, PA.; A. Baltrūnas, Australija, $130.63; Jono Marčiūkaičio atm. in., įrašė ir aukojo S. Šimkus, V. Vokietija, Jono ir Viktorijos Masilionių atm. įn. $1000., įrašė ir aukojo sūnus Adolfas Masilionis ir duktė Stasė Masilionytė, Cleveland, OH.; Adomo Mačiaus atm. įn. $125., sudėtinis įn., Bellwood, IL.; Vincas ir Antanina Šuopiai, Melrose Park, IL. $200; Modestas ir Vita Kalvaičiai, Santa Monica, CA. $110.

(sk.)

PLANUOKITE SAVO ATOSTOGAS 1975 METAMS

KELIAUKITE SU LIETUVIŲ EKSKURSIJA:

Gruodžio 19 dieną — EKSKURSIJA Į ARGENTINĄ — 14 iki 28 dienų $770.00 (tik lėktuvo bilietas); 28 iki 45 dienų $694.90 (tik lėktuvo bilietas).

Vasario mėn. 15 dieną — EKSKURSIJA Į HAWAJUS — 4 salos, 15 dienų kelionė $549.00 (dvigubam kambary)

Vasario mėn. 1 dieną — EKSKURSIJA Į MEKSIKĄ — 7 dienų kelionė — $339.00 plius 10% tax asmeniui (3 naktys Mexico City, 4 naktys Acapulco)

Kovo mėn. 10 dieną — EKSKURSIJA Į ŠVENTĄ ŽEMĘ IR GRAIKIJĄ — 10 dienų kelionė $939.00 asmeniui (dvigubam kambary)

Balandžio mėn. 19 dieną — ŠVENTŲ METŲ EKSKURSIJA Į ROMĄ — 11 dienų kelionė $659.00 asmeniui (dvigubam kambary)

KIEKVIENĄ EKSKURSIJĄ LYDI PATYRĘS KELIONIŲ VADOVAS.

Prices & Air fares subject to change. Rates quoted based on Tariffs and Exchanges in effect August 1, 1974.

DĖL INFORMACIJŲ SKAMBINKITE ARBA RAŠYKITE:

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 South Western Avenue
Chicago, Illinois 60643 tel. (312) 238-9787

Norintiems atsikviesti gimines iš Lietuvos sudarome reikalingus iškvietimo dokumentus. Taip pat teikiame informacijas kelionių reikalais po visą Ameriką ir kitus pasaulio kraštus, parduodame lėktuvų bilietus, parūpiname reikalingas vizas.

GĖLĖS
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
2443 W. 63rd Street, Chicago, Ill
TEL. PR 8-0833 — PR 8-0834
Vestuvėms, banketams, laidotuvėms ir kitokioms progoms

MOVING
SERĖNAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.
TEL. — WA 5-8063

HEATING CONTRACTOR
Įrengiu mieste ir užmiesty naujus ar perstatau senus vieų rūšių namo apšildymui pečius, air conditioning ir vandens boilerius. Dirbu greit, efektingai ir garantuotai.
DOMAS ŽUKAUSKAS
4444 So. Western Ave.
Chicago, Ill. 60609
Tel. VI 7-3447

NAMŲ REMONTAS
PRIEINAMA KAINA
Taisau ir naujai įrengiu vonias, virtuves ir naujas lubas. Įrengiu kambarius rūsy. Dažau.
Zigmas. Tel. 651-9625 ar 778-0838

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus
VEDZINSKAS, 4065 Archer Ave. Chicago, Ill. 60632, tel. YA 7-5980

TELEVIZIJOS
Spalvotos ir paprastos
Radijai
Stereo ir oro vėsintuvai
Pardavimas ir taisymas
MIGLINAS TV
2346 W. 69th St. — Tel. 776-1486

Walton's Kilimų Didžiulio Atidarymo proga, sutaupysit nuo $2.00 – $6.00 už kvadr. yardą
puikių kilimų, įskaitant padeklą ir įdėjimą.
DAR GAUSITE 10% NUOLAIDĄ PARODĘ ŠĮ SKELBIMĄ.
Pasinaudokite šia proga ir apsilankykite mūsų parduotuvėje. Vytautas Muliolis jums mielai patarnaus ir patars kokie kilimai tiks Jūsų butui.
VALANDOS: Pirm. iki Penkt. 9:30 iki 9:30, Šešt. 9:30 iki 5:30 p.p., Sekm. 12 v. d. iki 5 v. v.
WALTON CARPETS
5635 So. Pulaski Rd., Chicago, Ill. 60629
TEL. — 582-4600

Vytautas Muliolis, vedėjas

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

KAI NORITE ŠEDEVRŲ

4½ kamb. 16 metų mūras ir garažas. Našlė atiduoda už $15,000.00
2 butų mūras ir 3 kamb. basemente. Garažas. Arti ofiso $28,500.00.
2 butų, 18 metų mūr. Tviska iš lauko ir viduj. Arti Maria H. S. $34,000.
3 butų "octogon" originalas. Modern. viduj. 3 auto garažas. Gražiam Marquette Pke. $46,500.
2 butų mūr. Nauji 2 gazo šildymai. Garažas. Arti mūsų. Bus laisvas už $32,000.
2 butų mūras — 2 po 5 kamb. atskiri šildymai. Prie Parko. $26,000.
10 butų mūr. 2 auto mūro garažas. Naujas gazo šildymas. Alumin. langai, 60 p. lotas. Arti mūsų. $77,000.
Medinis apkaltas 2 butų švarus namas. Naujas gazo šildymas. 50 p. lotas. Garažas. Marquette Pke. $13,500.
Didelis 5 kamb. octogon, mūras. Kabinetų virtuvė, naujas gazo šildymas. Garažas. Prie "Paramos". $22,5500.
3 butų mūr. ir 2 auto garažas. Arti vienuolyno. Tik $30,000.

VALDIS REAL ESTATE
7051 S. Washtenaw Av. RE 7-7200

BUTŲ NUOMAVIMAS
Namų pirkimas — Pardavimas — Valdymas
Draudimai — Income Tax
Notariatas — Vertimai
BELL REALTY
J. BACEVIČIUS
6455 S. Kedzie Ave.. 778-2233

2-jų butų Lemonte. 3 maš. garažas. Karštu vandeniu šild. gazu. $33,000.
2½ ar 5 akrai žemės. Jaunas sodas, naujas šulinys. Prie Lemonto. $6,000 akras.
Sklypas Lemonte. ant kalno ąžuolyne. $10,000.

ABROMAITIS R. E.
Lemont, Ill. — 257-6675

IŠNUOMOJAMA — FOR RENT
Išnuomojamas kambarys moteriai. Skambint dienomis.
Tel. 927-6790

IŠNUOM. kambarys ir virtuvė rimtam vyrui. Skambint CA 5-4995 arba 776-3727

BUTAI — rinktiniams nuomininkams Best Agency, 2925 W. 63rd. PR 8-6032

Nelaukite, užsiregistruokit dabar. Aptarnauja pietvakarinę dalį 9 metus. Savininkai kreipkitės dėl patarnavimo nemokamai.

MISCELLANEOUS

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Gerų prekių didelis pasirinkimas Automobiliai, šaldytuvai, televizijos, doler certifikatai, maistas, akordeonai.
2608 W. 69th St. Chicago, Ill. 60629
TELEF. — WA 5-2787.

10% — 20% — 20% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas
FRANK ZAPOLIS
2205½ West 95th Street
Chicago, Illinois
Tel. GA 4-8654

Įvairių prekių pasirinkimas, motociklai, šaldytuvai, maistas, doleriniai CERTIFIKATAI IR AUTOMOBILIAI
COSMOS PARCELS EXPRESS
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629
2333 S. Halsted, Chicago, Ill. 60608
Tel. WA 5-2737; 254-3520
V. Valantinas

VALOME KILIMUS IR BALDUS
Plaunam ir vaškuojame visų rūšių grindis
J. BUBNYS — Tel. RE 7-5169

NAMŲ APŠILDYMAS
Taisau senus ir įdedu naujus pečius. Pigiai išvalau, taipgi alyvinius perdirbu dėl dujų. Įdedu vandens šildytuvus. Kreiptis —
A. BANYS — 447-8806

A. VILIMAS MOVING
Apdraustas perkraustymas
Įvairių atstumų
823 WEST 34th PLACE
Tel. FRontier 6-1882

REAL ESTATE

50 ir Washtenaw. Gerai prižiūrėtas 5 kamb. (3-jų mieg.) mūr. bungalow. Su 3 kamb. butu sklepe. Nauja šilima. Garažas. $26,500.
56 ir Albany. 5 kamb. (2 mieg.) mūr. bungalow. Įrengtas rūsys. 2 maš. garažas. $27,500.
67 ir Pulaski. 15 m. senumo mūro rezidencija. 3 dideli mieg. 1½ vonios. 2 maš. garažas. $39,900.
60 ir Homan. 2 po 5½ kamb. 2-jų aukštų mūr. Atskiros šild. sistemos. 2 maš. garažas. Platus lotas. $53,500.
42 ir Kedzie. Naujai dekoruotas 2-jų butų po 4 kamb. mūr. Garažas. $27,500.
42 ir Campbell. 5 kamb. medinis. pilnas beismentas. Karštu vand. apšild. 2 maš. garažas. Žemi taksai. Kaina $15,900.
68th ir Artesian — 5 butų mūr., garažas ir medinis 4 kamb. namas prie gatvelės, viskas už $45,900.
127-ta ir Archer — parduodama 10 akrų žemės. Prašo $7,900 už akrą.
71 ir Maplewood. 4 miegamų mūras, 2 maš. garažas. $19,900.
67 ir Lawndale. Liuksusinis 3 miegamų, 15 metų senumo mūras. $38,500.
70 ir Fairfield. 3 apartmentų mūras. 18 metų senumo. $43,500.
65 ir Rockwell. Mūrinis, 2 po 6 kamb. $29,900.

DRAUDIMAI — INSURANCE
Namų pirkimas bei pardavimas
Butų nuomavimas
Namų, maštnų, sveikatos ir gyvybės
BUD'S REALTY
BALYS BUDRAITIS
4369 So. Archer Avenue
Tel. — 254-5551

ŠIMKUS REAL ESTATE
NOTARY PUBLIC
INCOME TAX
Tvarkingai patarnauju visais Real Estate reikalais. Be to, čia veikia Notariatas, daromi ir liūdijimai, vertimai, užpildomi pilietybės pareiškimai ir įvairūs blankai.
4259 So. Maplewood, CL 4-7450

ĮSIGYKITE DABAR

AR REIKIA VIZITINIŲ KORTELIŲ?
Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Biznieriai jas plačiai naudoja, bet tinka ir visų luomų atstovams turėti gražias vizitines korteles.
Kreipkitės į "Draugo" spaustuvę visais panašiais reikalais. Būsite patenkinti kiekvieną kartą.

VYRAI IR MOTERYS
LICENSED REAL ESTATE SALES PERSON
Full or part-time
CONERS R. E. & BLDRS.
6901 W. 111th St., Worth, Ill.
Call For Appointment — 361-4161

HELP WANTED — VYRAI
SETUP MACHINIST
Dynamic company needs set-up man for precision machine shop.
Must be familiar with Hardinge chuckers and vertical mills. Salary open. Promotion to assistant foreman within 90 days. Benefits: Free hospitalization, life insurance, free profit sharing, paid vacation and holidays, sick pay, etc. Location in Glenview. Call SHERWIN
724-0350

INSPECTOR
FINISH AND IN PROCESS
Day shifts, excellent fringe benefits and working conditions. Full time work.
Apply In Person
B. H. BUNN COMPANY
12550 Lombard, Alsip, Ill.
An equal opportunity employer

CARPENTER
Exclusive Private Downtown Club needs carpenter on part time basis.
Experience in upholstering helpful.
Hours flexible to fit your schedule.
Excell. pay & working conditions.
Call: MR. BURRELL
HA 7-9100
for interview appointment

Perskaitę "Draugą", duokite kitiems pasiskaityti.

HELP WANTED — MOTERYS
BOOKKEEPER
Typing a must. Olivetti Posting Machine. 5 days, permanent.
Malkov Lumber Co.
1201 S. Campbell, Chicago
Tel. — 733-7900

EXPERIENCED OFFICE HELP
For gen'l clerical & typing. Knowledge of bookkeeping & billing exper. helpful.
Call — 485-2266
Brookfield, Illinois

SAMPLE MAKER
For Apparel Designer
Professional sewing experience. On power machine required. Part time. Convenient Highland Park location (will furnish local transportation).
Call: 831-3460

MAIDS
Experienced Maids Needed
Choose as many days as you wish. Transportation provided to and from location.
Apply 8 a.m.-To 10 a.m.
4138 N. Sheridan Rd.
MAIDS-A-PLENTY
Tel. — 549-2651

Legal Secretary
Excellent skills a necessity. Will train.
Loop firm. Salary negotiable.
Tel. — ST 2-7307

CLERICAL-OFFICE
Work at Gateway Plaza across from Union & Northwestern stations... interesting & challenging positions... National Co... Full fringe benefits.
Your intelligence abilities will be recognized. Must type. No shorthand needed. Good appearance & good telephone personality. No selling.
Call Mr. Gillison
782 - 2970

SALES
SARAH COVENTRY JEWELRY
Urgently needs 10 sales people. Part time and full time No investment or deliveries..
Phone — 534-2952

EXPERIENCED
DRAPERY WOMAN
GOOD PLEATER.
FULL OR PART TIME.
CALL
286-5065 or 235-0976

HELP WANTED — VYRAI
WIRE ROPE SPLICERS
Experience required. National manufacturing company. Good salary and liberal fringe benefits.
An equal opportunity employer
Send resume to —
DRAUGAS ADV. No. 1289
4545 West 63rd Street,
Chicago, Illinois 60629

GENERAL BUILDING MAINTENANCE
Miscellaneous light duties
Carpentry, electrical, plumbing and oil burning furnaces.
Company benefits, pension insurance and vacation.
5 day week — Monday thru Friday
7:45 a.m. to 4:35 p.m.
CHARLES DOPPELT & CO.
2024 S. Wabash Ave.
Mr. J. Harris

RADIO SHACK
SPECIAL MANAGEMENT INCENTIVE PROGRAM
If you are not earning $21,500 per year you should see us. This is the amount earned by the average paid SMI manager in the Chicago region.
This program is not a franchise; It does require a security deposit of $18,500 to $25,000. If you have $10,000 or more, we can assist you in obtaining the balance.
No experience necessary, we will train you. If you are an aggressive money-oriented type and interested in operating a Radio Shack store call Don De Fiesta (312) 597-8688 or Bob Rankin (815) 838-3963 today.
RADIO SHACK
Electronics Division of Tandy Corp.
An equal opportunity employer

Chicagoj lapkričio 10 d. įvyko pasitarimas Simo Kudirkos Chicagoj sutikimo reikalu. Komiteto pirmininkais yra PLB pirm. inž. Br. Nainys ir Altos pirm. dr. K. Bobelis. Nuotr. P. Maletos

BOSTONO ŽINIOS

PAMINĖTAS A. SMETONA

Bostono Tautinės sąjungos skyrius, pasitalkinęs kai kurias kitas organizacijas, lapkričio 3 d. surengė buv. prezidento Antano Smetonos 100-jo gimtadienio sukakties minėjimą.

Minėjimas pradėtas šv. Mišiomis Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje So. Bostone. Šv. Mišias atnašavo prof. kun. Stasys Yla, pamoksle prisimindamas A. Smetoną, kaip dorą, darbštų ir sąžiningą žmogų. Tačiau po 1926 metų perversmo Smetona likęs kontroversiniu. Per Mišias giedojo solistas Benediktas Povilavičius ir iš choro likučių susidaręs choras. Organizacijos dalyvavo su vėliavomis.

Tolimesnis minėjimas vyko Lietuvių Piliečių d-jos auditorijoj So. Bostone. Čia susirinko per pusantro šimto asmenų. Minėjimą atidarė ir pravedė minėjimo rengimo pirm. Edmundas Cibas. Buvo įneštos vėliavos, sugiedoti Amerikos ir Lietuvos himnai. Pianinu skambino Saulius Cibas. Kun. Antanas Baltrašūnas sukalbėjo maldą. Apie buv. prezidento Antano Smetonos asmenį, gyvenimą ir darbus kalbėjo dr. Antanas Butkus iš Clevelando, perbėgdamas prez. Smetonos gyvenimą, darbus ir visą veiklą nuo mokyklos suolo iki jo mirties. Smetona buvęs tas vadas, kuris vedęs tautą į nepriklausomybę ir vėliau jai vadovavęs. Smetona buvęs toks populiarus ir doras, kad negalėjęs nuskriausti net musės. Jis paruošęs lietuvių tautą. O jeigu dar metus kitus būtų pavaldęs, tai būtų tautą išvedęs ir į demokratiją. Visi Lietuvos nepriklausomo gyvenimo laimėjimai buvę beveik vieno Smetonos dėka.

Sutinkame, kad Smetonos darbai iki 1926 metų perversmo buvo gal ir be priekaištų. Tačiau po perversmo, kada jis krikščionių demokratų vadų buvo pakviestas būti prezidentu, Smetona tų pareigų nenorėjęs prisiimti ir siūlęs krikščionių demokratų partijos vadams imtis patiems tų pareigų. Jie jam atsakę, kad jie pralaimėję rinkimus ir jų prezidentas šiuo laiku nebūtų populiarus. Tik tada Smetona prisiėmęs tas pareigas (Taip rašo kanauninkas Mykolas Vaitkus savo atsiminimuose).

Po dr. Butkaus paskaitos buvo meninė programa. Solistė iš Chicagos Audronė Simonaitytė gražiai padainavo: Putinėli raudonasai — lietuvių liaudies daina, harm. J. Karoso, Kad aš našlaitėlė,—A. Kačanausko, Lietaus lynojo, — J. Talat-Kelpšos, Cherubino ariją iš operos "Figaro vestuvės", — W. A. Mozart, Lauretos ariją iš operos "Gianni Schicchi", — G. Puccini, Mignon romansas iš op. "Mignon", - Thomas, Žuvelė, - Fr. Sąhubert ir Silvos daina iš operetės "Silva" — E. Kalman. Bisui dar padainavo porą dainų.. Solistas Benediktas Povilavičius padainavo: Tykiai, tykiai, - M. Petrausko, Nuplasnok, - Talat-Kelpšos, Jovaro ariją iš op. "Sidabrinė diena", B. Budriūno, Dievų dievai, ariją iš op. "Stebuklingoji fleita", -W. A. Mozart, ir Margio dainą iš op. "Pilėnai", — Vyt. Klovos. Solistam akompanavo Saulius Cibas. Birutė Adomavičiūtė ir Feliksas Kontautas paskaitė ištraukas iš A. Smetonos raštų. Meninė programa buvo labai puiki. Pats minėjimas gal buvo kiek ištęstas, nes užtruko apie keturias valandas.

P. Žičkus.

75 METŲ SUKAKTIS

Lietuvių Piliečių draugija So. Bostone rengia savo gyvenimo 75 metų sukaktį lapkričio 17 d. Ši Lietuvių Piliečių d-ja yra, tur būt, didžiausia lietuvių organizacija Naujojoj Anglijoj narių skaičiumi. Draugija globoja lietuvius šachmatininkus jau 25 metai. Čia turi savo būstinę ir skautai. Draugija prenumeruoja, tur būt, visus lietuviškus laikraščius. Iš savo pajamų skiria aukas įvairiems lietuviškos veiklos reikalams, o taip pat ir spaudai. Draugijos nariai yra visų kartų lietuviai. senieji ateiviai, jų vaikai, vėlesni ateiviai ir net jų vaikai.

Šiame sukakties minėjime meninę programą atliks vilnietė solistė Birutė Ona Aleksaitė, kuri paskutiniuoju laiku koncertuoja įvairiose lietuvių kolonijose. Jai akompanuos Vytenis Vasyliūnas.

PARENGIMAI

Lapkričio 24 d. Lietuvos kariuomenės atkūrimo 75 metų sukakties minėjimas Lietuvių Piliečių d-jos auditorijoj, So Bostone.

Gruodžio 7 d. Vliko banketas Statler viešbutyje.

Gruodžio 6 d. Pabaltiečių koncertas First — Second Church, Marlboro St. Bostone.

Gruodžio 15 d. Jordan Hall salėje Vasyliūnų koncertas.

NYKSTA BANGINIAI

Nuo 1868 iki 1967 metų pasaulio vandenynuose buvo sumedžioti 2,105,246 banginiai prekybiniais tikslais. Todėl kai kurios banginių rūšys buvo išnaikintos dar XIX amžiuje, o kitos pasiekė kritinę ribą XX amžiaus viduryje.

Dėlto ir susirūpinta jų apsauga, imta reguliuoti medžiokles. Tačiau kai kuriom banginių rūšim šios priemonės, atrodo, pavėluotos. Šiuo metu dar intensyviai medžiojami tik seivalai ir kašalotai. Per pastarąjį dešimtmetį kašalotų sumedžiota beveik ketvirtis milijono. Medžiojama neracionaliai, nudobiama daug patelių ir jaunų patinų ir todėl kyla didelė grėsmė kašalotų ateičiai.

Hamiltone, Kanadoj, įvykusiame skaučių sąskrydyje jaunos vadovės pakeltos į paskautininkes. Tarp jų matyti davęs įžodį kun. P. Baltakis, OFM. Nuotr. Vl. Bacevičiaus

SKAUTYBĖS KELIU

(Atkelta iš 5 pusl.)

New Yorke

5. v. vl. Kristina Baumilaitė Chicagoje

6. v. sl. Danutė Dirvonienė Chicagoje

7. v. sl. Vytautas Eikinas Bostone

8. v. sl. Mindaugas Griauzdė Chicagoje

9. v. sl. Algis Jasaitis Chicagoje

10. v. sl. Laima Jauniūtė Chicagoje

11. V. VL. Ramunė Kazėnaitė Chicagoje

12. v. sl. Danutė Kezytė-Volosenko New Yorke

13. v. sl. Giedrė Kulpienė New Yorke

14 v. sl. Dalia Lizdenienė Bostone

15. v. sl. Marija Matulaitytė New Yorke

16. v. sl. Giedrė Mereckienė Chicagoje

17. v. sl. Birutė Mikužienė Australijoje

18 v. sl. Dana Miliūnienė Chicagoje

19 v. vl. Alvydas Narbutaitis Clevelande

20 v. sl .Silvija Neftaitė Los Angeles

21 v. sl. Jurgis Nemickas New Yorke

22 v. sl. Audra Pakalniškytė Los Angeles

23. v. sl. Zina Pocienė Chicagoje

24. v. sl. Jolanta Raslavičiūtė Washington, DC

25. v. sl. Aldona Šaduikytė V. Vokietijoje

26. v. sl. Gerda Tarvydienė Toronte

27. v. sl. Jūratė Zigaitienė Chicagoje.

Visi apdovanotieji ir pakeltieji labai maloniai sveikinami.

Apdovanotiesiems nuoširdžiai dėkojama už jų didelius darbus Sąjungai ir pagalbą vadovams - vadovėms.

Pakeltiesiems iš visos širdies linkima praplėstomis teisėmis bei naujais įgalinimais ir toliau taip ištikimai dirbti lietuviškosios skautybės gerovei ir galimai tobuliau vadovauti jaunesniems broliams ir jaunesnioms sesėms.

Viso geriausio!

Budžiu
v. s. Antanas Saulaitis,
Lietuvių Skautų Sąjungos
Tarybos pirmininkas

CHICAGOS ŽINIOS

ATOSTOGOS KERNERIUI

Už kyšius kalinamas buvęs Illinois gubernatorius Kerner šią savaitę gavo trumpas atostogas atvykti į Chicagą.

PLINTA VANDALIZMAS

Įvairiose Chicagos vietose plinta vandalizmas: išdaužomi langai, praduriamos padangos. Vandalizmas ir vagystės Chicagos mokyklose padaro 3.2 mil. dol. nuostolių per metus.

UŽMUŠĖ LĖKTUVO SPARNAS

Pakylantis lėktuvas iš Gary aerodromo savo sparnu trenkė į R. Colquitt, 68 m., galvą ir ji užmušė. Aerodromo administracija nežino, kaip tas pensininkas pateko ant lėktuvo tako.

VYRIAUSIAS BIBLIOTEKININKAS

Chicagos miesto bibliotekos taryba vyriausiu bibliotekos vedėju išrinko D. L. Reich su alga 34,500 metams. Be to, bibliotekos taryba nusprendė pradėti naują bandymą: Woodson padaliny, 95 gatvėj ir Halsted, į knygas ir kitą bibliotekos medžiagą bus įlipinama magnetinė medžiaga. Jei žmogus tą skolinį nešis be reikiamo įregistravimo, ties durimis ta magnetinė medžiaga ims veikti į detektorių.

SULAIKĖ TRAUKINĮ

Panama Limited Amtrak traukinys buvo sulaikytas Chicagoje netoli McCormick Place, kai anoniminis telefono pranešimas pasakė, kad jame paslėptos kėlios bombos. Policijos dalinys padarė nuodugnią kratą bagažuose . Rado ir lagaminą, kuriame, anot pranešėjo, turėjo būti bomba. Iškėlę iš traukinio, bandė išsprogdinti išlaukiniu veikimu į sprogmenis, tačiau sprogimo nebuvo. Atidarę, rado tik skalbinius.

ĮDOMŪS RETI KAKTUSAI

Čilėje, Andų akmeninguose šlaituose auga įdomus kaktusas, kuris apaugęs tankiais ir aštriais, tarp savęs susipynusiais dygliais, tamsiai žaliu stiebu ir dideliu blizgančiu vario raudonumo žiedu.

O kitas kaktusas (Junyj naturalist) vadinamas mažąja saulute dar įdomesnis, kiekvienas spenelis iš tankių gelsvai baltų "vilnų", gale dygliukai išsiskėtę į visas puses visai kaip saulutės spinduliai. Pats kaktusas panašus į cilindrą. Jo žiedeliai nedideli, dažniausiai balti arba gelsvai žalsvi, kartais su rožiniu atspalviu. jm

Mūsų kolonijose

Palm Beach, Fla.

LIETUVIŲ KLUBAS

Klebonui kun. Albinui Bielskiui esant Egoninėje šio klubo nariai vieton gėlių aukojo Simo Kudirkos fondui.

Visiems klubo nariams už maldas ir gėlėmis aukas kun. Albinas Bielskis nuoširdžiai dėkoja.

a. b.

Mylimam tėveliui

A. † A. JULIUI ŽUKAUSKUI

Lietuvoje mirus, dukrą dr. ELENĄ MILIENĘ ir jos šeimą giliai užjaučiame.

Gedas ir Aldona Griniai
Pranas ir Ada Sutkai

PADĖKA

Dalia Mažulienė mirė 1974 m. spalio mėn. 12-tą dieną, palaidota spalio 16-tą dieną Šv. Kazimiero kapinėse.

Šeimos ir giminių vardu dėkojame visiems atidavusiems paskutinę pagarbą velionei koplyčioje, bažnyčioje ir palydėjusiems į kapines.

Nuoširdus ačiū už gausias šv. Mišių aukas, koplyčion prisiųstas gėles; visiems pareiškusiems užuojautą žodžiu, raštu bei per spaudą.

Dėkojame kanauninkui V. Zakarauskui už maldą koplyčioje ir Švč. Panelės Marijos Gimimo parapijos klebonui kun. A. Zakarauskui už išlydėjimą iš koplyčios, šv. Mišias bažnyčioje ir apeigas kapinėse.

Dėkojame laidotuvių direktoriams ponams Lack-Lakavičiams už malonų ir rūpestingą patarnavimą.

Ypatinga padėka tenka solistei Romai Mastienei už jautrią giesmių interpretaciją bažnyčioje, mieliems prieteliams grabnešiams ir Korp! Neo-Lithuaniai Čikagoje už garbės sargybą koplyčioje.

VYRAS IR SŪNUS MAŽULIAI

Laidotuvių . Direktoriai

MAŽEIKA & EVANS

3845 SOUTH WESTERN AVENUE

TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

Mylimam tėveliui, uošviui bei seneliui

A. † A. ANTANUI GRAŽULIUI mirus,

reiškiame gilią užuojautą M. ABARIŲ, S. ERLINGIŲ V. GRAŽULIŲ šeimoms ir visiems artimiesiems.

Detroito Gabijos Tuntas

PADĖKA

Mano mylima žmona GENOVAITĖ mirė 1974 m. lapkr. 1 dieną ir buvo palaidota lapkr. 5 dieną Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Širdingai dėkoju visiems atsilankiusiems į koplyčią ir dalyvavusiems laidotuvėse.

Dėkoju Švč. Panelės Marijos Gimimo parapijos kunigams — kan. A. Zakarauskui už maldas koplyčioje ir kun. kleb. A. Zakarauskui už pamaldas bažnyčioje ir kapinėse.

Dėkoju visiems prisiuntusiems gėles, paaukojusiems šv. Mišioms. Dėkoju laidotuvių direktoriui D. Petkui už garbingą nulydėjimą į kapines. Dėkoju grabnešiams, giminėms, draugams ir pažįstamiems atsilankiusiems į koplyčią, bažnyčią ir palydėjusiems į kapines.

Dėkoju visiems asmeniškai ar raštu pareiškusiems man šioje liūdesio valandoje užuojautą.

Vyras

AUGUSTINAS PRANSKEVIČIUS

A. † A. AUGUST ZEMECK

Gyveno 7139 S. Rockwell Street, Chicago, Illinois.

Mirė lapkr. 12 d., 1974, 1:30 val. ryto, sulaukęs 80 m. amž. Gimė Lietuvoj, Tauragės apskr. Amerikoj išgyveno 60 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Stella (Zipraitė), duktė Stella Esbrook, žentas Norman, sūnus Leonard, 2 anūkai Randall Esbrook su žmona Corinne ir Rodney Esbrook. 4 seserys: Anna Zemeck, Rose Mikals, Mary Evinskas ir Petrė Dombros su vyru Peter, švogerka Ona Venclauskas ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas bus pašarvotas treč. 5 val. popiet Petkaus Marqueate koplyčioje, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyks penktad., lapkr. 15 d. iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionies sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Žmona, duktė, sūnus, žentas ir anūkai.

Laid. direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345

EUDEIKIS

DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID
Laidotuvių Direktoriai

TRYS MODERNIOS KOPPLYČIOS
4330 South California Avenue
Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas YArds 7-1741

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME
—TEVAS IR SŪNUS—
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
2533 West 71st St. —Telef. GRovehill 6-2345-4
1410 S. 50th Ave., Cicero TOwnhall 3-2108-09
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) IR SŪNUS
2314 W. 23rd PLACE Tel. Virginia 7-6672
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
11023 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-39

VASAITIS — BUTKUS
1446 S. 50th AVE. CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1008

APLINK MUS

Chicagos Pirmyn choro sukakties minėjime ir muz. K. Steponavičiaus pagerbime. Iš k. į d.: muz. K. Steponavičius, programos vedėjas inž. A. Rudis, sol. A. Brazis ir žurn. J. Janušaitis. Nuotr. V. Noreikos

× **Milda Lenkauskienė**, Clevelando ir apylinkių Lietuvių fondo įgaliotinė, lankydamasi Chicagoje, lapkričio 9 d. aplankė fondo būstinę ir su reikalų vedėju A. Rėklaičiu išsiaiškino visais fondą liečiančiais klausimais. Ji įteikė paskutines surinktas aukas ir pasiėmė didesnį skaičių Lietuvos prezidentų ir Mindaugo medalių platinti Kalėdų švenčių proga.

× **Muzikas Aloyzas Jurgutis**, neseniai pasiekęs laisvuosius Vakarus, šios savaitės Jaunimo centro kavinės kultūrinėje vakaronėje penktadienį, (lapkr. 15) 8 val. vak. kalbės apie okupuotos Lietuvos muzikinį gyvenimą.

× **Švč. P. M. Gimimo parap.** mokyklos tėvų komiteto susirinkimas įvyks lapkričio 16 d. 6 v. v. parap. salėj.

× **Rašyt. Stasys Santvaras**, kuris pereitą sekmadienį skaitė specialią paskaitą a. a. solisto Alekso Kutkaus minėjimo akademijoje, šiuo metu lankosi Chicagoje pas pažįstamus, tarėsi su Lietuvių operos vadovybe ir kt. Muz. Vl. Baltrušaičio lydimas, svečias iš Bostono aplankė "Draugo" redakciją ir pasikalbėjo apie spaudos darbus ir Bostono įvykius.

× **Sol. Praurimė Ragienė** savo rečitalyje atliks, be kitų dalykų, latvių ir estų kompozitorių dainų. Jai akompanuos muz. Manigirdas Motekaitis.

× **Pokalbį su Šimu Kudirka** transliuoja Margučio vedėjas kiekvieną dieną nuo 5 v. p. p. Pokalbis padarytas praėjusį ketvirtadienį, New Yorke.

× **Šv. Kryžiaus ligoninė** suteiks visiems nemokamą patikrinimą ar neturit cukrinės ligos lapkr. 17 - 23 d. Bet reikia užsiregistruoti šią savaitę (lapkr. 11 d. iki 15 d.). Skambinti telefonu: 434-6700.

× **Julija Cijūnėlienė** jau keli šeštadieniai iš eilės eina Lemonto Maironio lituanistinės mokyklos vedėjos pareigas, laikinai pavaduodama V. Kamantą.

× **Mečislovas Žeimys**, Chicago, Ill., prisiuntė 6 dolerių auką. Ačiū.

× **Kalėdiniai oro pašto siuntiniai į Lietuvą**, iš labiausiai pageidaujamų prekių, kaina ir vertė atsižvelgiant į klientų pageidavimus, dabar siunčiami iš **V. Žukausko ir M. Noreikienės Package Express siuntinių įstaigos Marquette Pke., 2608 W. 69 St.** (tarp Rockwell ir Talman Ave.), **Chicago, Ill. 60629, tel. WA 5-2787.** (sk.)

× **Neo - Lituanų orkestras gros** Marquette Parko lituanistinės mokyklos rudens baliuje. (pr.)

× **Dr. Justinas Dėdinas pasukojo $25.00** III Teatro Festivaliui. Dėkojame. Aukas prašome siųsti: **III Teatro Festivalis, 8457 So. Pulaski Rd., Chicago, Ill. 60652.** Bilietai į vaidinimus gaunami Marginiuose ir Vaznelių prekyboje. Malonėkite įsigyti iš anksto. (pr.)

× **Kur gauti šiaudelių?** Ne vienas susiduria su šia problema bedirbdamas kalėdinius papuošalus. Atsilankykite Vaznelių - Gifts Intern. prekyboje, 2501 W. 71 St., tel. 471-1424. (sk.)

× **TERROS PREKYBOJE**, 3235-3237 West 63rd Street, Čikagoje, kiekvienai dovanų progai, kiekvienam namų išpuošimo reikalui — rinktiniausias europėjinis kristalas, porcelanas, dekoratyvinis ir stalo sidabras, puošnios grindų vazos, medžio inkrustacijos ir paveikslai, porcelano ir medžio figūros ir daugybė kitų daiktų, surinktų Vakarų Europoje. Taip pat visada dideli gintaro, aukso ir kitų papuošalų rinkiniai. (sk.)

× **Spaudos vajus** gerai vyksta Lemonte, kur LB apylinkės valdybos narys studentas Romas Kronas per lapkričio mėnesio pirmuosius du šeštadienius pardavė "Draugo" išleistų knygų ir surinko "Draugo" bei kitų laikraščių prenumeratų už 256 dol. Vajus vyksta kiekvieną šeštadienį nuo 9 val. ryto iki 1 val. p. p. Lemonto lituanistinės mokyklos patalpose, 410 McCarthy Road, Lemont, Illinois.

× **Balfo 144 skyriaus valdyba** lapkričio 20 d., 8 val. vakaro kviečia Elgino Balfo skyriaus visuotinį narių susirinkimą dr. D. Giedraičio rezidencijoje, 1980 N. LaFox, South Elgin. Kviečiami skyriaus nariai ir visi kiti šioje apylinkėje gyvenantieji lietuviai susirinkime dalyvauti.

× **Petro Bugailiškio tapybos darbų paroda** Chicagoje dar tebevyksta Jaunimo centro apatinėje salėje. Išstatyta apie 40 paveikslų. Daugiausia tai realistinio pobūdžio Lietuvos peizažai: beržynėliai, laukai ir visa kita, kas būdinga lietuviškos žemelės veidui. Visas šis Bugailiškio realizmas tačiau yra apgaubtas sentimentaliai romantiška nuotaika, išeiviška tėvynės nostalgija. Bugailiškio parodos šiandien yra paskutinė diena. Vakare yra dar proga ją aplankyti. Parodą surengė Anglijos Lietuvių klubo valdyba.

× **Knyga apie Vladą Putvinskį - Putvį**, jo gyvenimo ir darbų aprašymas, o taip pat svarbesnieji jo raštai, yra išleisti Chicagoje. Paruošė Aleksandras Mantautas - Marcinkevičius, viceredaktorius Vaidievutis A. Mantautas. Didžiulį 615 pusl. apimties veikalą išleido Lietuvos šaulių sąjunga. Veikalas skirtas Vl. Putvio 100 metų sukakties, kuri buvo švenčiama pernai metais, paminėjimui.

× **"Pelkių Žiburėlio"** literatūrinėje valandėlėje, girdimoje per Margučio radiją tarp 5-6 val. v., šį ketvirtadienį, lapkričio 14 d. aktorė Dalia Juknevičiūtė skaitys iš premijuoto Liūnės Sutemos poezijos rinkinio "Badmetis".

IŠ ARTI IR TOLI

ITALIJOJ

— **Dail. Romui ir Jūrai Viesulams** rugsėjo 6 d. Romoje, Italijoj, gimė duktė Austė Neringa. Austė buvo pakrikštyta Šv. Petro bazilikos lietuvių koplyčioje Romoje. Tai pirmas toks įvyks lietuvių koplyčioje. Krikštijo prel. L. Tulaba, o krikšto tėvai buvo G. Pignatelli - Lozoraitienė ir kun. K. Veselauskas.

J. A. VALSTYBĖSE

— **JAV atstovų rūmų narys Ronald A. Sarasin** (Conn.), JAV LB informacinės tarnybos vadovei Aušrai Mačiulaitytei - Zerr prisiuntė laišką apie 1974 metų Pavergtųjų tautų savaitės sėkmingumą. Surinktomis žiniomis, PT savaitės proga pareiškimus kongrese padarė 8 JAV senatoriai ir 43 atstovų rūmų nariai. Proklamacijas išleido 13 gubernatorių ir 12 miestų merų.

× **Keramikės Eleonoros Marčiulionienės** individuali keramikos darbų paroda bus Jaunimo Centro mažojoj salėj (buvusioj Čiurlionio galerijoj) nuo gruodžio 7 d. iki gruodžio 15 d.

× **Mokslinių - inžinierinių** projektų paroda įvyks PLIASALIAS suvažiavimo metu Lietuvių Tautiniuose Namuose. Parodos koordinatorius arch. P. Bulika.

× **Vatikano biblioteka** pranešė, kad yra bibliotekoje depozitavusi pereitų metų "Draugo" komplektus ir padėkojo už komplektų padovanojimą.

× **Prasminga Kalėdų dovana.** Tai Lietuvių Fondo išleisti Lietuvos 3-jų prezidentų ir karaliaus Mindaugo medaliai. Kai šiandien yra viskas labai pabrangę, medalius galite gauti sena kaina, būtent: 3-jų prezidentų — $10.00 ir Mindaugo — $12.50. Medalių dėžutė — $2.50. Užsakant paštu, pridėti 75 pašto išlaidom. Adr.: **L.F., 2422 W. Marquette Rd., Chicago, Illinois 60629, tel. 925-6897** (sk.

× **Jaunimo centro** rengiamos varžytinės įvyks lapkričio 25 d., bet ne lapkričio 18, kaip buvo skelbta. (pr.)

Clevelande naujosios parapijos salėje lapkričio 16 d. 6 val. p. p. atidaroma dail. A. Petrikonio tapybos darbų paroda. Sekmadieniais lapkričio 17 ir 24 dienomis paroda atdara nuo 11 val. iki 9 val. vak. Bus rodoma per šimtą įvairiomis technikomis atliktą darbą. Parodą ruošia LB Ohio apygardos valdyba. Visus maloniai kviečiame atsilankyti. (pr.)

Tėvynės ŽVAIGŽDUTĖ

Įsteigtas Lietuvių Mokytojų S-gos Chicagos skyriaus
Redaguoja J. Plačas. Medžiagą siųsti: 7045 So., Claremont Avenue, Chicago, Illinois 60636

PUPUČIO PASAULIUKAS

Mano mėgiamiausia pasaka yra "Pupučio pasauliukas". Aš papasakosiu, ką Puputis padarė žiemą. Vieną dieną, kai Puputis išėjo laukan žaisti su rogėm, jis susitiko draugus. Kai jis buvo viduj, jis atsiminė, ką jo mama sakė. Ji sakė, kad kai raudona ir baisiai skauda, tada turi slogą, reikia vaistų. Kai jam pasidarė šalta, jis grįžo namo ir užtrenkė duris ant savo uodegos. Jam uodegą labai skaudėjo ir buvo naudona. Jis pasiprašė vaistų, bet jo mama sakė, kad nereikia. Mama sakė: "Tik sėdėk namie ir išgysi".

Gaja Pemkutė.
Dariaus - Girėno lit. m-la.
"Garsas"

Julytė (kairėje) ir Danielė Ivanaus kaitės, menininko M. Ivanausko anūkės. Jų gražių piešinių esate matę Tėvynės Žvaigždutėje.

MANO GERIAUSIA DRAUGĖ

Mano geriausia draugė buvo Vida. Ji gyveno gretimam name. Kartais mes eidavom į jos daržą priskinti močiutei rubarbarų. Vieną dieną mes suradom negyvą pelę. Mes paėmėm tą pelę su dviem pagaliais, nunešėm prie medžio ir palaidojom. Tada mes priskynėm gėlių, žolių ir papuošėm pelės kapą. Kitą dieną nuėjom pasižiūrėti, bet pelės jau nebebuvo.

Ligija Bričkutė,
Bostono lit. m-los IV sk. mok.
"Švilpukas"

NEREIKIA DIDŽIUOTIS

Vieną kartą du vyrai didžiavosi, galvodami, kad jie yra labai geri medžiotojai. Jie pasigyrė savo draugams sakydami, kad jie gali net lokį nušauti. Draugai nelabai jais tikėjo, nors ir žinojo jų gabumus. Draugai paklausė, kiek lokių per dieną jie gali nušauti, tai išdidūs vyrai atsakė, kad dešimtį tai tikrai gali. Tada draugai prikalbino juos nueiti į mišką ir nušauti dešimt lokių.

Tie vyrai turėjo tik dvi dienas tam uždaviniui atlikti. Ką galėjo jie daryti? Jie taip didžiavosi, kad dabar turėjo sutikti, nes nenorėjo, kad visi iš jų juoktųsi. O iš tikrųjų jie niekuomet nebuvo medžioję, tik pasigyrė. Kai kitą rytą jie atsibudo, o buvo graži diena, tai turėjo eiti į mišką. Draugams atėjus, jie pasiėmė tėvų šautuvus ir iškeliavo. Draugai dar palydėjo juos iki miško.

Po valandos vaikščiojimo miške jie pamatė lokį. Lokys įbrido į ežerėlį ir pasigavo žuvį, nes buvo alkanas. Vienas iš tų vyrų taip pat norėjo pasigauti žuvį. Jis įbrido į vandenį ir pradėjo gaudyti, bet parvirto. Tai matydamas, jo draugas pradėjo taip smarkiai juoktis, kad net jo kelnės suplyšo.

Jau buvo vakaras, ir jie ruošėsi eiti miegoti. Staiga iš kažkur atsirado lokys. Vyrai išsigando ir įlipo į medį. Lokys atsigulė po medžiu. Vyrai turėjo medyje ir praleisti naktį. Užmigo. Kitą rytą Jonas atsibusdamas iškrito iš medžio. Petras paskui jį. Gerai atsibudę ir atsiminę lokį, pradėjo jo ieškoti. Rado jį gulintį po kitu medžiu. Vyrai pradėjo bėgti, o lokys juos vytis. Nors ir labai pavargę, vyrai bėgo tolyn. Išbėgę iš miško, jie sutiko jų belaukiančius draugus, kuriems viską papasakojo, kad jie tyčia didžiavosi. Draugai juos suprato ir visi patenkinti grįžo namo.

Gita Rudaitytė, V a. kl.
K. Donelaičio lit. m-la

PASLAPTINGA PILIS

Kitą kartą buvo du berniukai. Jų vardai buvo Raimondas ir Andrius. Jie buvo išdykę berniukai. Juos visą laiką kas nors barė. Vieną dieną juos išgąsdino piktas milžinas ir jie abu įbėgo į pilį. Tada vartai užsidarė ir jie abudu buvo uždaryti viduj. Jie tuojau išgirdo balsą. Tas balsas sakė: "Aš milžinas, pagausiu jus". Abu vaikai tuojau išgirdo žingsnius. Vėl pasigirdo tie patys žodžiai: "Aš milžinas, pagausiu jus". Jie pamatė milžiną. Raimondas su Andrium krito žemėn ir pradėjo juoktis. Tada Andrius pastebėjo knygą, kurioje jie surado, kaip atsidaryti pilies duris. Jie atidarė duris ir abu pabėgo...

Raimondas Lapinas,
Rochesterio lit. m-los mokinys.
"Plunksna".

KETURIOLIKA DIENŲ

Šių metų jaunučių ateitininkų stovykloje praleidau keturiolika įdomiausių vasaros atostogų dienų. Nuo pirmos dienos iki paskutinės džiaugiausi, kad galiu atostogauti Dainavoje gerų draugų tarpe.

Dainavos gamta žavi visus. Kadangi oras buvo šiltas ir malonus, daug laiko praleidome Dainavos kvepiančiose pievose, ant Rambyno ir Spyglyje.

Stovykloje visą dieną mokėmės, dirbom, dainavom, sportavom ir žaidėm. Turėjome literatūros, meno, gamtos pažinimo, sporto, dainavimo ir šokių būrelius. Vakarinėse programose rodėm savo talentus, prisiminėm Lietuvos partizanus ir nešiojom savo padarytas kaukes. Taip pat ėjom į karnivalą, dainavom chore, šokom ir kūrėm laužą. Vakarinėse maldose dėkojome gerajam Dievui už puikiai praleistas dienas.

Stovykla nebūtų įdomi be gerų vadovų ir įdomių stovyklautojų. Kiek naujų draugų aš turiu. Dabar pažįstu vaikų iš Tennessee, Los Angeles, Detroit, Cleveland ir kitų vietovių.

Sunku pasakyti, kas geriausiai patiko stovykloje. Dainavoje man viskas patiko, net Ramūnas Underys — stovyklos komendantas.

Darius Polikaitis
Marquette Parko li. m-los
IV sk. mok.

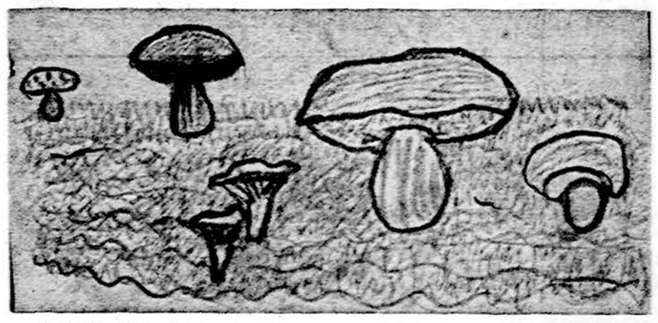

Piešė Andrius Plienas, Marquette Parko lit. m-los III sk. mok.

BERNIUKAS ŽUVAUJA

Yra labai graži diena. Vytas norėjo eiti žuvauti. Jis paklausė mamytės, ar gali eiti. Jam mamytė sakė: "Taip, gali eiti, bet turi būti namuose ketvirtą valandą. "Vytas susirinko savo daiktus ir išėjo. Surado savo laivą ir įsėdo. Sėdėjo, sėdėjo, bet nieko nesugavo. Jis tuojau turės eiti namo. Vytas buvo labai nelaimingas, bet staiga kažkas pradėjo traukti šniūrą ir jis ištraukė didelę žuvį. Paskui daug daugiau sugavo. Parėjo namo labai laimingas. Vakarienei mamytė iškepė jo sugautas žuvytes.

Daiva Jaugelytė,
Montrealio lit. m-los IV sk.
mokinė.

TELEGRAMA

Žmogus mirė bekeliaudamas. Giminės telefonu užsakė vainiką ir davė instrukcijas, koks jis turėtų būti. Juosta turinti būti labai plati su įrašu: "Ilsėkis ramybėje" abiejose pusėse ir, jei liks vietos: "Mes susitiksime danguje".

Gėlininkas atostogavo. Užsakymą atliko jaunas pavaduotojas. Pristatytas vainikas į laidojimo įstaigą visus nustebino. Plačiame kaspine didelėm raidėm buvo įrašas: "Ilsėkis ramybėje abiejose pusėse ir, jei liks vietos, mes susitiksime danguje."

— Saulė atranda purvą ir po baltu sniegu. **Anonimas**

PAMINKLINĖ LENTA

Bostone, Mass., prie vieno namo sienos prikalta lenta: "1788 m. rugpiūčio mėn. 21 d., tvarte, prie šio namo, pernakvojo Jurgio Vašingtono arklys. Kur praleido naktį pats Vašingtonas, niekas nežino."

RUDUO

Paklausykit! Už lango
jau vėjas dainuoja . . .
Pageltę medžių viršūnės
siūbuoja . . .

Ežere — atšalo vanduo . . .
Visi jaučia — atėjo ruduo.

Renata Bielskytė,
Marquette Parko lit.
m-los VI sk. mok.

ŠNIPAI

Šiais laikais šnipinėjimas labai plačiai išplėstas. Tur būt nėra nei vienos svarbesnės visuomeninio ar valstybinio gyvenimo srities, kuria nesidomėtų šnipai, ypač Sovietų Rusijos.

Todėl dabartinio šnipinėjimo veidas yra labai įvairus. Pagal jų veikimo sritis yra net keletas pagrindinių šnipinėjimo rūšių: karinio, politinio, ekonominio ir finansinio šnipinėjimo. Žodžiu, šnipai renka žinias apie kito krašto vidaus santykius, ūkišką buitį, prekybą, pramonę, gyventojų nuotaikas ir t. t. Savo tikslams siekti sovietiniai šnipai labai plačiai vartoja propagandą ir smurto veiksmus. M

TĖVYNĖS ŽVAIGŽDUTĖ

Tėvynės Žvaigždutė,
Nors ji nedidutė,
Bet šviečia vaikučiams,
Didiems ir mažučiams.

Ji prašo domėtis
Tėvynę mylėti,
Jos kalba kalbėti,
Skaityt, rašinėti.

Ji kviečia mėginti
Galvas pamankštinti —
Taškams įsigyti,
Eilėms parašyti.

Ir daug dar kitokių
Dalykų visokių
Ji nuolat perteikia,
Tik kilintis reikia.

A. Balsys

GALVOSŪKIAI

I (mįslė)

Su medžiu lygus, niekad saulės nemato.

(10 taškų)

II

Žodžiai: rašytojas, skaitymas, rašinėlis, bėgimas, skaitykla, raštas, bėga, rašo, skaitytojas, užrašai, skaityti, pabėgėlis, išbėgti.

Šiuos žodžius surašykite atskirai — stulpeliais, pagal jų šaknis. Šaknis pabraukite. Kas pamiršo žodžių šaknį, ar dar nesimokė, turės progos gramatikos puslapius pavartyti. Kiekvienas žodis, tinkamoje vietoje parašytas, vertinamas vienu tašku.

III

Kaip vadinasi vieta Long Island'e, kurioje Jungtinės Tautos turėjo savo būstinę prieš persikeliant į New Yorką, į naujai pastatytus rūmus.

(10 taškų)

IV

Yra 80 vienodų metalinių pinigų (monetų) (Pvz. 25 ct). Vienas pinigas netikras. Jis lengvesnis už kitus. Kaip surasti netikrą pinigą, jei reikia naudotis svirtinėmis svarstyklėmis be svarsčių. Sverti galima tik keturis kartus.

(10 taškų)

V

Atvyko iš toli trys nykštukai aplankyti savo draugų, gyvenančių miške, mažame namelyje. Miške daug takelių, jie nežino kuriais galėtų pasiekti nykštukų namelį. Padėkite jiems. (Žiūrėkite brėžinį). Galite nuspalvuoti.

(5 taškai)

GALVOSŪKIŲ ATSAKYMAI

I Kertama žievė.
II Liko ta, kurią nušovė.
III Suomija (Finland)
V Antarktyje ir Europoje

— Tas, kuris rūpinasi tik šiuo gyvenimu, bet nesirūpina amžinybe, yra išmintingas momentui, bet kvailas visiems laikams. **Tillotson**